

KÁL
ÚJ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK
KÖRNYEZETI VIZSGÁLATA
(KIEGÉSZÍTETT)

ALÁÍRÓLAP

T4 Terv Bt.
4029 Debrecen, Lorántffy u. 25.
Adószám: 22865876-1-09
Cégjegyzékszám: 09-06-004732

PH.

GENERÁL TERVEZŐ:

T4Terv BT.

4029 Debrecen, Lorántffy u. 25.

Tel.: +36 20 384 38 50

e-mail: t4terv@gmail.com

Georatio Környezetbiztonsági Bt.

4251 Hajdúsámson-Martinka, Darvas u. 31.

Tel: +36 70 392 67 96

e-mail: georatio@gmail.com

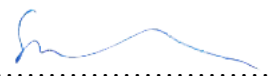

.....

Czéh Róbert – ügyvezető

Kamarai szám: 09-01294;

SZKV-1.3.   Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Közreműködő tervező:

.....

Szabó Péter Imre

Kamarai szám: 01-13126; FVM/MüE szám: 01-63027

SZKV-1.2.   Levegőtisztaság-védelem szakértő

VZ-TEL   Települési víziközmű tervezése (2024.05.20)

VZ-TER   Területi vízgazdálkodási építmények tervezése (2024.05.20)

SZKV-1.3.   Víz- és földtani közeg védelem szakértő

VZ-VKG   Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése (2024.05.20)

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	7
1.1. Előzmények és a tematika tartalmának ismertetése	7
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás	10
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	10
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott vélemények, szempontok a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevételre, az indokok összefoglalása	10
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszertan korlátai, nehézségek (technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya, stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok	12
2. A TERV ÉS A KIDOLGOZÁSUKKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK ISMERTETÉSE	14
2.1. A terv céljának és tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket	14
2.1.1. Terv célja.....	14
2.1.2. Terv által javasolt módosításokról általánosságban	14
2.1.3. Terv által javasolt módosítások csoportosítva.....	16
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel	31
2.3. A terv-változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat leírása	31
3. A TERV, VALAMINT A TERV-VÁLTOZATOK MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA.....	32
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal	32
3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevételre a tervben	39
3.3. A terv céljainak egymás közötti, illetve a releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból	40
3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése	43
3.4.1. Bevezetés – elhelyezkedés, földrajzi, klimatikus, valamint gazdasági adottságok:	43
3.4.2. Levegővédelem	47
3.4.3. Zaj- és rezgésterhelés	51
3.4.4. Hulladékgazdálkodás	56
3.4.5. Földtani közeg védelme	57
3.4.6. Vízügyvédelem	58
3.4.7. Táj- és természetvédelem	70
3.4.8. Zöldfelületi rendszer	71
3.4.9. A terv által érintett hatásterület azon jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásolhat.	74
3.4.10. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképeség, terhelhetőség).....	74

3.4.11.	A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg.....	75
3.5.	A terv megvalósulásával közvetlenül, vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása	78
3.5.1.	Természeti erőforrások közvetlen igénybevétele és a környezet terhelése	79
3.5.2.	Társadalmi, gazdasági folyamatok	79
3.6.	A terv megvalósulása esetén várható, a környezetet érő hatások, következmények előrejelzése	80
3.6.1.	Közvetlen környezet igénybevétel, vagy terhelés a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra és épített környezetre, részeként az építészeti és régészeti örökség)	80
3.6.2.	Kiemelt vizsgálat a műemlékeket és műemléki környezetet érintő változásokra (konkrét hasznosítási program bemutatása, és környezeti hatásai).....	86
3.6.3.	A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszereire, a biodiverzitásra	87
3.6.4.	A Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területen lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségei.....	87
3.6.5.	Az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében, különösen életminőségben várhatóan fellépő változások	88
3.6.6.	Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése	88
3.6.7.	A környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése, vagy korlátozása	88
3.6.8.	A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, terület-felhasználási módtól való eltérés fenntartása, vagy létrehozása	88
3.6.9.	Helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodnak	89
3.6.10.	A természeti erőforrások megújulásának korlátozása	89
3.6.11.	A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára, vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására	89
3.7.	Környezeti hatások értékelése a fenntartható fejlődés tükrében	90
3.8.	Környezetvédelmi szempontból elfogadható változatok értékelése, a környezetvédelmi szempontból elfogadható változat(-ok) meghatározása	90
4.	JAVASLAT	91
5.	ÖSSZEFOGLALÁS	94

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények és a tematika tartalmának ismertetése

Hatályos településrendezési eszközök

A településre jelenleg a következő településrendezési eszközök vannak hatályban:

Az elkészült településszerkezeti tervet, a helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet az önkormányzat képviselő-testülete 2006 és 2016 években fogadta el. 2016-ban a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet tartalmi követelményei és eljárási szabályai szerint készült módosítást fogadták el, mely az M25 nyomvonalának szerkezeti és szabályozási módosítását tartalmazta a települést érintően. Egységes szerkezetbe foglalása jelen terv elkészültével történik.

Településszerkezeti terv:	39/2006. (VII.18.) ÖKT határozat 125/2016. (XII.09.) ÖKT határozat
Helyi építési szabályzat és szabályozási terv:	15/2006. (VII.28.) Ör. rendelet 16/2016. (XII.09.) Ör. rendelet
Településfejlesztési koncepció:	73/2006. (X.25.) ÖKT határozat
Településképi arculati kézikönyv:	132/2017. (XII.18.) ÖKT határozat
Településképi védelmi rendelet:	15/2017. (XII.29.) Ör. rendelet

A szerkezeti terv, a HÉSZ és a szabályozási terv módosítására több ízben sor került (legutóbb 2019-ben), mind az önkormányzat, mind a helyi lakosság és helyi vállalkozások fejlesztési elképzeléseinek megfelelően. A több ízben történt módosítások nem kerültek egységes szerkezetbe foglalásra, mely nehezítette a tervek értelmezhetőségét.

Környezeti vizsgálat szükségessége

A környezeti vizsgálat (KV) készítését az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) kormányrendelet írja elő. A rendelet szerint a vizsgálat

tárgya a település egészére készülő szerkezeti terv, helyi építési szabályzat vagy szabályozási terv.

Fentiek alapján, figyelembe véve a településrendezési eszközök többféle, átfogó céljait, az Önkormányzat a környezeti vizsgálatot a jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészíttette.

Szakértői jogosultság

A környezeti vizsgálat elvégzésére a Georatio Bt. (4251 Hajdúsámson-Martinka, Darvas u. 31.) kapott megbízást.

Felelős tervező: Czéh Róbert ügyvezető

Tervezői, szakértői jogosultságok:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Kamarai szám: 09-01294

Közreműködő tervező: Szabó Péter

Tervezői, szakértői jogosultságok:

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése

VZ-TER - Területi vízgazdálkodási építmények tervezése

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

VZ-VKG - Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése

Kamarai szám: 01-13126; FVM/MüE szám: 01-63027

Környezeti vizsgálat céljai, tematika

A településrendezési terv készítéshez kapcsolódóan vizsgáltuk a tervezett és az alapállapot környezeti hatásait, valamint értékeltük a tervezett módosulások, fejlesztések környezeti hatásait, a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat keretében.

A településrendezési eszközök kapcsán a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti előzetes tájékoztató szakasz megindításával egy időben a környezet védelméért felelős

szervek véleményezhették a környezeti vizsgálat tematikáját. A vélemények alapján több kiegészítést is kértek, melyek figyelembe vétele megtörtént a környezeti vizsgálat készítése során.

A településrendezés során a kedvező állapotok megőrzése, a környezet minőségének megóvása és javítása fontos feladat. A településszerkezeti terv készítésénél - a korábbi terv megállapításaival és a fejlesztési célokkal összhangban - kiemelten fontos környezetvédelmi céloknak az alábbiakat tekintettük:

- Felszíni és felszín alatti vizek védelme
- Környező lakóterületek védelme a káros környezeti hatásoktól (zaj, levegő)
- A védett és a védelemre tervezett természeti területek védelme

A célok a népesség-megtartó képesség növelését, a munkahelyteremtés lehetőségeit is hivatottak biztosítani. Ezzel a terv szerint a település figyelembe vette a környezet védelmének legfontosabb kérdéseit, így a környezeti értékelés elsősorban a változtatások kapcsán vált szükségessé.

A terv céljai, programja kiemelten kezeli a környezet és természetvédelem kérdését, azok helyi szintű érvényesülését.

A tervmódosítások összességében tartalmazzák:

A fenntartható fejlődés és környezeti feltételek megőrzését biztosító fejlesztés elemeit. A tervjavaslat alapvetően megfogalmazza azokat a távlati feladatokat, igényeket, amely a fenntartható fejlődési folyamatok (a földterület-használat, zöldterületek, gazdaság, társadalom, települési értékek) generálói, biztosítékai. A természeti erőforrásokkal való racionális gazdálkodást annak érdekében, hogy a települési és természeti környezet terhelhetősége, eltartóképessége és a társadalmi szükségletek kielégítése összhangban maradjon. A tervezett területigényes fejlesztések településszintű arányaikat tekintve nem ellentétesek a termőföldekre vonatkozó védelmi követelményekkel. Az új területhasználati funkciók nagyobb gazdasági, társadalmi értéket képviselnek, természeti és környezeti igénybevétele nem haladja meg az eredeti funkciók paramétereit.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás

A környezeti értékelés Kál településrendezési eszközeinek teljes körű felülvizsgálatához kapcsolódóan kerül kidolgozásra.

A környezeti értékelés vizsgálja a településrendezési eszközök környezeti vonatkozásait, a terv megvalósulásával várható környezeti hatásokat. Az értékelés nem tér ki részletesen a település természeti adottságainak vizsgálatára, ismertetésére, azt a településrendezési eszközök alátámasztó munkarészenek vonatkozó fejezete ismerteti.

Az értékelés során kapott környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe. A településrendezési eszközök tervezői és a környezeti értékelés készítői között folyamatos egyeztetés történt, amelynek eredményeképpen, konzultációk alapján kerültek a környezeti szempontok érvényesítésre.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

Az értékelés során kapott környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe. A településrendezési eszközök tervezői és a környezeti értékelés készítői között folyamatos egyeztetés történt, amelynek eredményeképpen, konzultációk alapján kerültek a környezeti szempontok érvényesítésre.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott vélemények, szempontok a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása

A tervezett tematika megküldésre, véleményeztetésre került a jogszabályban előírt környezet védelméért felelős szervek, érintettek számára. Az eljárásban kiadott vélemények a környezeti vizsgálat készítésénél, s ezáltal, mintegy iterálva, a településrendezési eszközök kialakításánál is maradéktalanul figyelembe lettek véve. A településrendezési eszközök felülvizsgálata környezeti értékelésének kidolgozása a készülő tervvel párhuzamosan, azzal folyamatos összehasonlítással történt.

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésének a) és b) pontjának értelmében érintett nyilvánosságnak tekinthető az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet:

- amelyre a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés - különösen környezeti hatásai miatt - kihat vagy kihathat, valamint
- amely a döntésben érdekelt, különösen az olyan környezetvédelmi vagy más civil szervezet, amelynek tevékenységi körét a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés érinti.

A tervezett módosítások hatásai (társadalmi, természeti, környezeti, gazdasági és a fenntartható fejlődés szempontjai) elsősorban a település lakosságát, valamint közigazgatási területén tulajdonnal (mezőgazdasági ingatlan, gazdasági létesítmények stb.) rendelkező természetes és jogi személyeket érintik. Közvetlenül érintettek lehetnek továbbá mindazok, akiket munkájuk, hétköznapi tevékenységük valamilyen módon a településhez köt. Az érintettek tájékoztatását, illetve a velük folytatott egyeztetéseket az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint az Önkormányzat végzi.

A társadalmi egyeztetés formái különösen a következők:

- Az Önkormányzat a partnerek tájékoztatásának elősegítésére a honlapon helyet biztosít a partnerségi egyeztetéssel érintett dokumentációk egységes megjelenítésére.
- A településfejlesztési/településrendezési dokumentumtól és az egyeztetési eljárás módjától függően, az érintett egyeztetési szakaszokban a polgármester az értelmezéshez szükséges részletezettségű, és szükség esetén alátámasztó munkarészeket tartalmazó tájékoztatást tölt fel a honlapon biztosított helyre, melynek megjelenéséről felhívást tesz közzé a város honlapján, illetve a Hivatal hirdető tábláján.

Jelen településrendezési eszköz-módosítás nyilvánossága fentieknek megfelelően biztosítva volt.

Első körben Kál Önkormányzat Képviselő-testülete döntést hozott a Településrendezési eszközök felülvizsgálatáról. Ezt követően kiválasztásra került a tervező személye, valamint az Önkormányzat tájékoztató felhívással fordult a Partnerekhez, amelyben értesítette őket az eljárás megindításáról, az eljárás módjáról és menetéről, valamint a tervezett módosításokról.

A tájékoztatóban meghatározott határidőt kikötve lehetőséget biztosított az érintettek számára írásos véleményeik megtételére.

1.5.A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszertan korlátai, nehézségek (technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya, stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok

A környezeti értékelés során használt adatok forrása:

- vonatkozó jogszabályok,
- térségi tervek,
- illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása,
- önkormányzati adatszolgáltatás,
- Település környezetvédelmi eszközei (program, cselekvési tervek, beszámolók)
- készülő településrendezési eszközök,
- szakmai tanulmányok, elemzések,
- katonai felmérések, légifotók,
- OKIR Országos Környezeti Információs Rendszer nyilvános adatai,
- Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Terve

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet [továbbiakban: az Eljr.] 37. § szakaszában foglaltaknak megfelelően, az Önkormányzat adatszolgáltatási kérelemmel fordult az érintett államigazgatási szervek felé, így a terven naprakész adatállomány ismeretében kerültek feltűntetésre az egyes elemek.

A településrendezési eszközökhöz készülő környezeti vizsgálat legfőbb nehézsége, hogy a hagyományos módszerekkel, eszközökkel nehezen becsülhető környezeti hatásokat kell vizsgálnia. Az újonnan megjelenő tervi elemek megvalósulása esetén bekövetkező hatásokat lehet elemezni, értékelni, azonban ezek a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás. A településrendezési

tervek esetén fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, és a környezetet nem érik új hatások, azonban fennáll az a lehetőség is, hogy a keretek legszélső határával élnek az ingatlan tulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be.

További értékelési bizonytalanságra ad okot, hogy tervezett elemek közötti váltás hatásait kell elemeznünk, azaz már az adottságok meghatározása is tervi elemek elképzelését igényli. A váltás hatásainak kiemelésére a hatályos és a tervezett besorolás lehetőségeinek teljes kihasználását feltételeztük, és ebből következtettünk a terület igénybevételének valós változására.

2. A terv és a kidolgozásukkor vizsgált változatok ismertetése

2.1. A terv céljának és tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

2.1.1. Terv célja

Tárgyi környezeti vizsgálat Kál településrendezési eszközeinek folyamatban lévő felülvizsgálatát vizsgálja, értékeli, különösen a környezeti szempontok érvényesülése szempontjából.

A vonatkozó jogszabály alapján az önkormányzatoknak településszerkezeti tervüket legalább 10 évente, helyi építési szabályzatukat legalább 4 évente át kell tekinteniük, és döntést kell hozniuk arról, hogy továbbra is változatlan tartalommal alkalmazzák, módosítják, vagy újat készítenek.

Kál településrendezési terve a 2006-os jóváhagyását követően többször módosult, de nem került teljes körűen felülvizsgálatra. Jelen módosítás elindítására lakossági és önkormányzati igények fellépése miatt került sor. A hatályos terv teljes körű felülvizsgálatát a készítése óta jelentősen megváltozott jogi környezet tette indokolttá.

A felülvizsgálat keretében a hatályos terv átdolgozásra került, a korábbi terület- felhasználási rendszer számos esetben módosult. A helyi építési szabályzat új tartalma a jogszabályalkotásról szóló előírásoknak megfelelően került megszerkesztésre.

A változások bemutatása a szerkezeti jelentőségű (területfelhasználási, közlekedési) módosulások áttekintéséhez kötődik.

A Környezeti vizsgálatban szereplő változások megegyeznek a településrendezési eszköz véleményezési anyagában szereplő változtatásokkal, részletes elemzésre azonban a környezeti szempontból figyelmet érdemlők kerülnek a továbbiakban.

2.1.2. Terv által javasolt módosításokról általánosságban

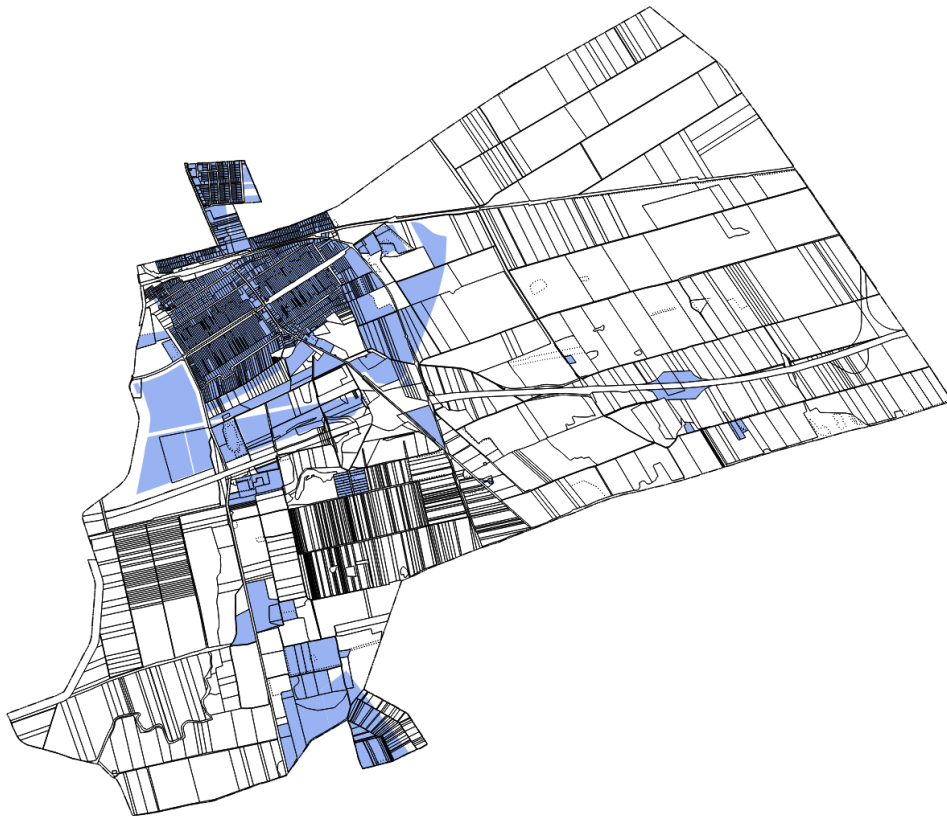
A változások egy jelentős része a jelenlegi területfelhasználás, a területek hasznosításának megfelelő területfelhasználás kijelölését irányozzák elő. A módosítások kisebb részét a lakossági és önkormányzati igényű módosítások teszik ki. Az erdőterületek vonatkozásában az Országos Erdőállomány Adattárának 2019-es adatait vettük figyelembe. Ezáltal az

erdőterületek védelmi, gazdasági és közjóléti erdőterületbe kerültek kijelölésre ott ahol más jogszabály általi rendelkezés azt nem tiltotta. E változás előnyös, mivel megszabja a területfelhasználási kategória későbbi használatának rendszerét, mely védi az erdő faállományát a túlzott beépítéstől és a káros emissziós tevékenységektől.

A terv több esetben a kereskedelmi szolgáltató gazdasági területek módosítását irányozza elő, melyeket egyrészt a valós területfelhasználás feltüntetése indokolja, másrészt Önkormányzati, illetve lakossági igények alapján is történnek módosítások.

A hatályos településrendezési eszközökhöz képest új beépítésre szánt területek is kijelölésre kerültek. Ezek egy része a már beépített területek megfelelő területfelhasználási egységbe való átsorolása miatt váltak szükségessé, másrészt egyes lakossági vagy önkormányzati igények, fejlesztési szándékok indokolják.

A beépítésre szánt területek nagyságát a terv csak minimálisan növeli, a fejlesztések területigényét a beépítettség intenzitásának növelésével, területfelhasználás átsorolásával, mély telkek alkotta tömbök belsejének feltárásával, a még használaton kívüli tartalék területek beépítésével oldja meg. Új beépítésre szánt területek kijelölésénél figyelembe veszi a már meglévő építési övezeteket melyek kihasználatlanok.

Beépítésre szánt területek

A hatályos településrendezési eszközökhöz képest új beépítésre szánt területek az alábbi módosítási pontok szerint kerültek kijelölésre – többnyire önkormányzati távlati fejlesztések miatt: 2, 9, 15, 54, 57, 60, 63, 87, 95, 100, 109, 110, 111, 113, 116, 119, 120, 123, 129, 137, 139, 149, 156, 171, 176. Az érintett helyrajzi számok a következők: 0113/1, 0116/25, 0116/27, 0116/29, 0116/31, 0116/39, 0116/40, 0140/67, 0140/68, 0143/29, 0145/2, 0145/3, 0145/4, 0149/22, 0149/25, 0152/53, 0256/11, 0256/14, 0256/19, 0259/6, 0259/7, 1076/5, 1447, 1448/4, 1450, 1451, 1455, 1460, 1480, 1567/3, 1567/6, 1568/2, 1569/1, 1569/2, 1570, 1572/2, 1573/3, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1579, 1703/67, 806/1, 806/10, 806/11, 806/12, 806/13, 806/14, 806/15, 806/16, 806/17, 806/18, 806/19, 806/2, 806/20, 806/21, 806/22, 806/23, 806/24, 806/25, 806/3, 806/4, 806/5, 806/6, 806/7, 806/8, 806/9.

A területfelhasználás-váltások során a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás fontos szempontként jelent meg, ezért a lehető legkisebb mértékre került korlátozásra az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése. A tulajdonosok és az építetők figyelmét fel kell hívni, hogy csak a szükséges mértékű területeket vonják ki művelés alól.

2.1.3. Terv által javasolt módosítások csoportosítva

Erdőterületek

A módosítások jelentős százalékában (46 db esetben) az Országos Erdőállomány Adattára szerinti erdő rendeltetés terület felhasználási szinten történő megjelenítését szolgálják.

A 2018. évi CXXXIX. Tv. Által meghatározott Erdők övezete területén elhelyezkedő erdőterületek és az Országos Erdőállomány Adattárában szereplő erdőterületek rendeltetésüknek megfelelő terület felhasználásba sorolása.

módosítás sorszáma	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás	módosítás sorszáma	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
13	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület	161	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület
17	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület	163	Általános mezőgazdasági terület	Védelmi erdőterület
21	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	166	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
24	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület	167	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
30	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület	174	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület

33	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	181	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
40	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület	184	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
45	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület	186	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
50	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület	187	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
68	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	191	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
69	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület	192	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
70	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	194	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
79	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület	195	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
114	Védelmi erdőterület	Közjóléti erdőterület	197	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
117	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület	200	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
131	Közúti közlekedési terület	Közjóléti erdőterület	201	Általános mezőgazdasági terület	Védelmi erdőterület
136	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	203	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület
138	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	204	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület
143	Általános mezőgazdasági terület	Védelmi erdőterület	209	Idegenforgalmi különleges terület	Védelmi erdőterület
147	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	214	Idegenforgalmi különleges terület	Védelmi erdőterület
151	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Védelmi erdőterület	215	Bánya különleges terület	Gazdasági erdőterület
153	Általános mezőgazdasági terület	Védelmi erdőterület	216	Idegenforgalmi különleges terület	Gazdasági erdőterület
155	Általános mezőgazdasági terület	Védelmi erdőterület	218	Bánya különleges terület	Gazdasági erdőterület
158	Kereskedelmi, szolgáltató	Gazdasági erdőterület			

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

A jelenlegi területhasználatnak megfelelő területfelhasználási egységbe történő átsorolások

A terv készítése során számos esetben realizálódott, hogy egyes területek besorolása nem a valós területhasználatnak megfelelő. Fentiek alapján e területek jelenlegi terület felhasználásának megfelelő terület felhasználási egységbe sorolása vált indokolttá, a kialakult állapotnak megfelelően

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás	sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
16	Hulladéklerakó különleges terület	Általános mezőgazdasági terület	126	Gazdasági erdőterület	Közúti közlekedési terület
4	Kertvárosias lakóterület	Településközpont vegyes terület	7	Közúti közlekedési terület	Zöldterület
5	Közúti közlekedési terület	Zöldterület	8	Közúti közlekedési terület	Zöldterület
6	Közúti közlekedési terület	Zöldterület	127	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület
32	Zöldterület	Közúti közlekedési terület	130	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület
35	Kötőpályás közlekedési terület	Közúti közlekedési terület	133	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Általános mezőgazdasági terület
36	Védelmi erdőterület	Kertes mezőgazdasági terület	140	Gazdasági erdőterület	Közúti közlekedési terület
37	Védelmi erdőterület	Zöldterület	168	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület
38	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület	170	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Vízgazdálkodási terület
39	Vízgazdálkodási terület	Általános mezőgazdasági terület	178	Bánya különleges terület	Közúti közlekedési terület
41	Kötőpályás közlekedési terület	Közúti közlekedési terület	179	Közúti közlekedési terület	Védelmi erdőterület
43	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület	182	Bánya különleges terület	Közúti közlekedési terület
54	Közúti közlekedési terület	Falusias lakóterület	183	Védelmi erdőterület	Általános mezőgazdasági terület
56	Közúti közlekedési terület	Zöldterület	185	Bánya különleges terület	Vízgazdálkodási terület
57	Közúti közlekedési terület	Falusias lakóterület	189	Bánya különleges terület	Közúti közlekedési terület
58	Falusias lakóterület	Zöldterület	193	Közúti közlekedési terület	Védelmi erdőterület
61	Védelmi erdőterület	Általános mezőgazdasági terület	196	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület
81	Vízgazdálkodási üzemi terület	Közmű különleges terület	198	Védelmi erdőterület	Általános mezőgazdasági terület
96	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közmű különleges terület	199	Közúti közlekedési terület	Vízgazdálkodási terület
100	Közúti közlekedési terület	Közmű különleges terület	202	Idegenforgalmi különleges terület	Vízgazdálkodási terület

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás	sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
106	Általános mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület	205	Idegenforgalmi különleges terület	Vízgazdálkodási terület
108	Szennyvíztisztító-telep különleges terület	Közmű különleges terület	206	Törölve	Törölve
109	Általános mezőgazdasági terület	Közmű különleges terület	207	Idegenforgalmi különleges terület	Általános mezőgazdasági terület
112	Szennyvíztisztító-telep különleges terület	Általános mezőgazdasági terület	208	Idegenforgalmi különleges terület	Vízgazdálkodási terület
115	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	210	Idegenforgalmi különleges terület	Közúti közlekedési terület
118	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	211	Idegenforgalmi különleges terület	Vízgazdálkodási terület
121	Általános mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület	212	Idegenforgalmi különleges terület	Védelmi erdőterület
122	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület	213	Törölve	Törölve
124	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	217	Védelmi erdőterület	Általános mezőgazdasági terület
125	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület	219	Közúti közlekedési terület	Vízgazdálkodási terület

Fenti átsorolások célja a jelenlegi, tényleges területhasználatnak megfelelő területfelhasználási egységbe történő átsorolások megtétele. Ezen területfelhasználások egy részénél már jó ideje kialakult területfelhasználások kerülnek rögzítésre, mely területfelhasználásoknál egyrészt negatív környezeti hatás nem feltételezhető, másrészt a rögzült területfelhasználások egyéb szabályozással, jogszabállyal nem ellentétesek. A módosítások egy részénél korábbi tervi hibák feltételezhetőek. A módosítások döntő többsége önkormányzati igény alapján került beépítésre.

Közlekedési területek

A fejlesztések mintegy negyedében új közlekedési terület kerül kialakításra. A módosítások fő okai a közlekedési területek szélesítése, újonnan kialakítandó utak, a tervezett közlekedési területek vonalvezetésének korrekciója az egyes helyeken már kialakított telekhatárokhoz igazodóan, a közlekedési utak közötti kapcsolat biztosítása érdekében kijelölt közlekedési területek igénye, közlekedési területek áthelyezései, a tervezett kerékpárút területigénye miatti területfelhasználás-változás.

Több esetben (mintegy 23), mivel a korábban kiszabályozott közlekedési terület távlati megvalósulása nem várható a terület felhasználás a szomszédos terület felhasználásokba kerül átsorolásra, például védelmi erdőterületté, általános mezőgazdasági területté, kereskedelmi szolgáltató, gazdasági vagy kötőtpályás közlekedési területté.

Legtöbb esetben az átsorolásoknál zajprobléma nem merül fel, a tervezett új utaknál az út kialakításánál a megfelelő műszaki intézkedésekkel, forgalmi szabályozásokkal a zajkonfliktus megjelenése, terhelési határérték túllépések elkerülhetővé válnak.

Korábban tervezett, nem megvalósuló utak

Ezen esetekben a korábban kiszabályozott közlekedési terület távlati megvalósulása sem várható - így a területfelhasználás a szomszédos területfelhasználásokba kerül átsorolásra.

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás	sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
3	Közúti közlekedési terület	Általános mezőgazdasági terület	103	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület
10	Közúti közlekedési terület	Kötőtpályás közlekedési terület	137	Közúti közlekedési terület	Ipari gazdasági terület
12	Közúti közlekedési terület	Általános mezőgazdasági terület	149	Közúti közlekedési terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
15	Közúti közlekedési terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	152	Közúti közlekedési terület	Vízgazdálkodási terület
19	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület	156	Közúti közlekedési terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás	sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
47	Közúti közlekedési terület	Általános mezőgazdasági terület	164	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület
48	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület	165	Közúti közlekedési terület	Védelmi erdőterület
73	Közúti közlekedési terület	Általános mezőgazdasági terület	171	Közúti közlekedési terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
85	Közúti közlekedési terület	Kötőpályás közlekedési terület	176	Közúti közlekedési terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
87	Közúti közlekedési terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	180	Közúti közlekedési terület	Védelmi erdőterület
90	Közúti közlekedési terület	Gazdasági erdőterület	190	Közúti közlekedési terület	Általános mezőgazdasági terület
95	Közúti közlekedési terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület			

Meglévő - illetve tervezett közlekedési terület kialakítása miatt szükséges változtatások

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
42	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
46	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
51	Falusias lakóterület	Közúti közlekedési terület
53	Falusias lakóterület	Közúti közlekedési terület
59	Falusias lakóterület	Közúti közlekedési terület
62	Településközpont vegyes terület	Közúti közlekedési terület
78	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület
84	Kertes mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület
91	Kertes mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület
92	Általános mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület
99	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
101	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
102	Általános mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület
105	Gazdasági erdőterület	Közúti közlekedési terület
128	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
134	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
135	Általános mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület
141	Általános mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület
145	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
146	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
148	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
150	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
154	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
157	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
159	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
169	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület
173	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület
175	Általános mezőgazdasági terület	Közúti közlekedési terület
220	Bánya különleges terület	Közúti közlekedési terület

Tervezett kerékpárút területigénye miatti területfelhasználás-változások

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
55	Falusias lakóterület	Közúti közlekedési terület
66	Településközpont vegyes terület	Közúti közlekedési terület
72	Vásártér különleges terület	Közúti közlekedési terület
76	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Közúti közlekedési terület
83	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület
86	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület
89	Mezőgazdasági üzemi terület	Közúti közlekedési terület
93	Védelmi erdőterület	Közúti közlekedési terület

A megfelelő megközelítéssel és infrastruktúrával ellátatlan terület visszasorolása beépítésre nem szánt területfelhasználásba

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
67	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Általános mezőgazdasági terület
142	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gazdasági erdőterület
160	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Védelmi erdőterület

A környezeti hatások egyértelműen pozitívak. A gyenge infrastrukturális ellátottságú, s ezáltal fejlesztésre nem megfelelő területek visszasorolása mintegy kompenzálja a tervezett önkormányzati fejlesztések településre gyakorolt hatásait (biológiai aktivitás, stb).

Mocsár művelési águ területek

A mocsár művelési águ területek az OTÉK szerint természetközeli területek - A természet védelméről szóló tv. szerint ex lege védettek.

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
77	Kertes mezőgazdasági terület	Természetközeli terület
80	Kertes mezőgazdasági terület	Természetközeli terület
188	Általános mezőgazdasági terület	Természetközeli terület

A módosítások környezeti hatásai egyértelműen pozitívak. A mocsaras területek a módosítást követően természetközeli területként lesznek nyilvántartva, így védettséget élveznek.

Napenergia hasznosítására szolgáló területek kijelölése.

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
23	Hulladéklerakó különleges terület	Megújuló energiahasznosítási különleges terület
27	Védelmi erdőterület	Megújuló energiahasznosítási különleges terület
28	Hulladéklerakó különleges terület	Megújuló energiahasznosítási különleges terület
29	Védelmi erdőterület	Megújuló energiahasznosítási különleges terület
97	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Megújuló energiahasznosítási különleges terület

Napenergia hasznosítására a volt hulladéklerakó, és hozzá tartozó területek kerülnek kijelölésre. Környezeti hatásai nem számottevőek. A részletes környezeti hatásokat a későbbiekben a tervezni kívánt napelempark környezeti vizsgálatában (előzetes vizsgálat) szükséges vizsgálni.

A temetők egységes területfelhasználásba való átsorolása - önkormányzati kérelem.

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
20	Kegyeleti park különleges terület	Temető különleges terület
34	Kegyeleti park különleges terület	Temető különleges terület

Környezeti hatás nem feltételezhető.

A tervezett erdőterület funkciójának megváltoztatása

Az Országos Erdőállomány Adattára szerinti rendeltetésnek megfelelő területfelhasználásba sorolás

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
88	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
94	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
98	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
104	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
11	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület
82	Védelmi erdőterület	Gazdasági erdőterület

A módosítások kapcsán környezeti hatás nem jelentkezik.

Tervezett önkormányzati fejlesztési szándékok alapján javasolt módosítások

A tervezett módosítások egy része tervezett önkormányzati fejlesztési szándék. Egyes esetekben új lakóterületek kialakítása a cél, más esetekben új kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölése.

sor-szám	hatályos terület-felhasználás	tervezett terület-felhasználás
1	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	Kertvárosias lakóterület
2	Zöldterület	Kertvárosias lakóterület
9	Zöldterület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
14	Kertvárosias lakóterület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
22	Kertvárosias lakóterület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
44	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	Falusias lakóterület
64	Településközpont vegyes terület	Zöldterület
75	Sportolási célú különleges terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
107	Falusias lakóterület	Ipari gazdasági terület
110	Kertes mezőgazdasági terület	Ipari gazdasági terület
111	Védelmi erdőterület	Ipari gazdasági terület
113	Általános mezőgazdasági terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
116	Általános mezőgazdasági terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
120	Általános mezőgazdasági terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
123	Védelmi erdőterület	Ipari gazdasági terület
129	Általános mezőgazdasági terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági
132	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	Ipari gazdasági terület
139	Zöldterület	Ipari gazdasági terület
144	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	Ipari gazdasági terület
162	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	Ipari gazdasági terület

A tervezett módosítások közül új kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kialakítása akkor nem kifogásolható zaj elleni védelmi szempontból, ha a védendő terület távolsága megfelelő,

védőövezet került kialakításra és a védőövezet megmarad a tervezett módosítás során is, ilyen például a 14-es jelű módosítás.

A tervezett módosítások közül a feltételezhető környezeti hatások szempontjából (főként zaj elleni védelmi szempontból) az alábbiak kiemelendők:

- 9: Zöldterület → Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület.

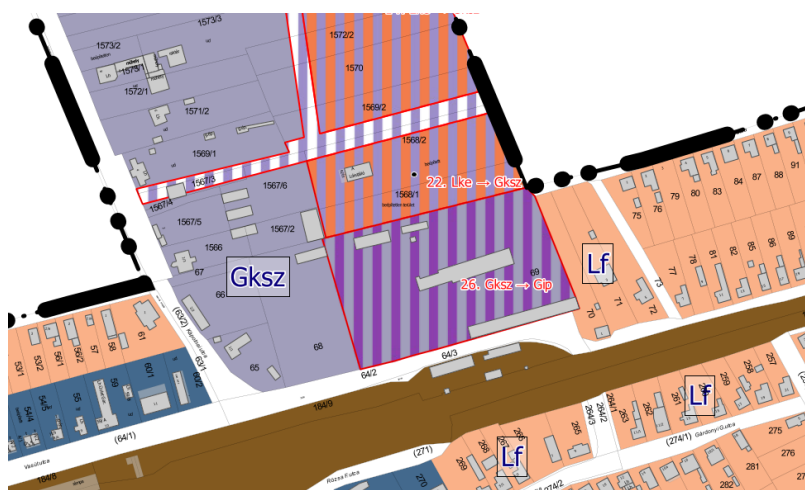
Az átsorolása zaj és rezgés elleni védelmi szempontból csak bizonyos korlátozásokkal ajánlott, az É-i részen építési korlátozás javasolt a lakóterület védelmének megvalósítására.

A kialakítandó kereskedelmi, gazdasági övezetbe csak olyan tevékenységek engedélyezhetőek, melyek a közeli lakóterületre nem fejtenek ki zavaró hatásokat. Légszennyező pontforrással rendelkező tevékenység engedélyezése nem megengedhető.

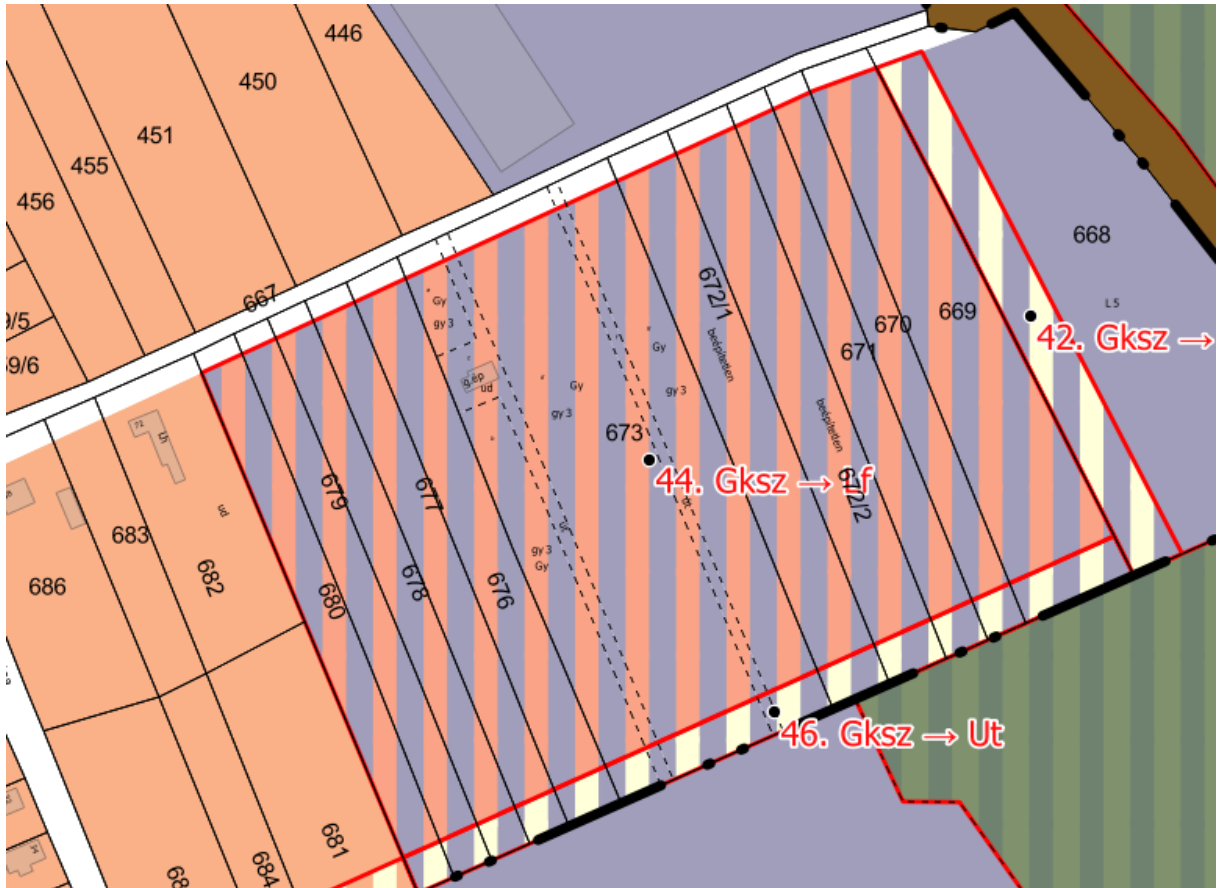

- 22: Kertvárosias lakóterület → Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
Átsorolása környezeti, különösen zaj és rezgés elleni védelmi szempontból bizonyos korlátozásokkal javasolt, az Dk-i részen építési korlátozás, zöld sáv kialakítása javasolt a falusias lakóterület védelmének megvalósítására.
- 26: Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület → Ipari gazdasági terület
Ugyan a kialakult állapotnak megfelelően - önkormányzati kérelemre történik a változás, az átsorolása zaj és rezgés elleni védelmi szempontból csak bizonyos korlátozásokkal javasolt, a terület K-i részén építési korlátozás, zöld sáv kötelező kialakítása szükséges a lakóterület védelmének megvalósítására.

A 26-os módosítást az önkormányzat elvetette és a területet a kialakult állapot szerint kívánja hasznosítani részben raktározási céllal részben nagy zöldfelületű sportolási céllal.

- 44: Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület → Falusias lakóterület

Megfontolandó, hogy a vetőmagüzem déli részén lévő területek átsorolása feltétlen szükséges – e. Amennyiben beépíthető, zaj elleni védelmi szempontból védendő területté válik, az a vetőmag üzem részére zajvédelmi intézkedéseket, műszaki beavatkozásokat tehet szükségessé, illetve a vasútvonal közelsége is ezeken a területen folyamatos zajterhelést jelent a beépítésre kerülő védendő övezetben. Mindenképpen indokolt, ennek megfelelően javasolt egy védőövezet kialakítása és fenntartása, mind a jelenleg is gazdasági területként hasznosított övezet, mind a kötőpályás közlekedési terület felől.

- 107: Falusias lakóterület → Ipari gazdasági terület, valamint a 110: Kertes mezőgazdasági terület → Ipari gazdasági terület

Az átminősítésre kerülő területeken és közvetlen közelében jelenleg nem található üzemi zajforrás ill. az alapzaj és háttérterhelés alacsony. A terület jelenleg mezőgazdasági művelésű terület: rajta jelenleg nincs telephely, zajterhelést jelentő pont/vonal/felületi forrás. A mezőgazdasági művelés zajkörnyezeti hatása elhanyagolható.

Az É-ra, az út másik oldalán elhelyezkedő telkeken az ingatlanok az É-i oldalon, az úttól átlagosan több, mint 50 méterre találhatóak. Ugyanakkor a területek átsorolása, különösen a 107-es jelűé, zaj és rezgés elleni védelmi szempontból bizonyos korlátozásokkal javasolt, az É-i -i részen építési korlátozás javasolt a falusias lakóterület védelmének megvalósítására. Az átsorolással egyéb jelentős, zavaró környezeti hatás nem feltételezhető.

A kiemelt módosítások abban az esetben támogathatóak zaj elleni védelmi szempontból, ha rögzítésre kerül, hogy ezeknek az átminősítésre kerülő területeknek a lakóövezet felé eső részén csak olyan kiszolgáló építmények, irodaépületek helyezhetőek el, melyek telepítése nem jár nagyobb zajteljesítményű zajforrás telepítéssel. Ezek elhelyezése még zajárnyékot is jelenthet az üzemi zajforrásoktól a lakóövezet védelme szempontjából.

Az érintett területeken csak olyan kereskedelmi-szolgáltató gazdasági tevékenység engedélyezhető, melynek üzemeltetése a zajterhelési határértékek maradéktalan megtartása mellett nem jelent az érintett falusias, kisvárosias lakóövezetekben jelentősebb zajnövekményt, hogy a védendő környezetben negatív változást ne jelentsen a betelepítés.

Az üzemi zajforrások között sajátos szerepe van a kereskedelmi célú létesítmények zajkibocsátásának. A parkolás, a rakodás, árufeltöltés, az épületüzemeltetés, épületgépészet (hűtő, fűtő, szellőztető rendszer) működése zajjal jár. Azonban ésszerű tervezéssel, műszaki és szervezési megoldásokkal kezelhetőek az esetleges zajproblémák, megakadályozható a zajterhelés növekménye a védendőknél.

Javasolt rögzíteni, hogy a betelepítés előtt az alap zajkörnyezeti állapotot vizsgálni kell, és a fejlesztéseket úgy kell megtervezni, hogy a vonatkozó zaj elleni védelmi követelmények betartása mellett a tervezett tevékenység ne okozzon jelentős (akár számszerűsítve is 1- 2 dB értéknél nagyobb zajnövekményt) változást a védendő lakókörnyezetben.

A hatályos településrendezési eszközökhöz képest új beépítésre szánt területek is kijelölésre kerültek. Ezek egy része a már beépített területek megfelelő területfelhasználási egységbe való átsorolása miatt váltak szükségessé, másrészt egyes lakossági vagy önkormányzati igények, fejlesztési szándékok indokolják.

Az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése az alábbi **módosítási sorszámú** területeken történik:

A hatályos településrendezési eszközökhöz képest új beépítésre szánt területek az alábbi módosítási **sorszámú** területeken kerültek kijelölésre – többnyire önkormányzati távlati fejlesztések miatt:

2, 9, 15, 54, 57, 60, 63, 87, 95, 100, 109, 110, 111, 113, 116, 119, 120, 123, 129, 137, 139, 149, 156, 171, 176.

Az érintett helyrajzi számok a következők:

0113/1, 0116/25, 0116/27, 0116/29, 0116/31, 0116/39, 0116/40, 0140/67, 0140/68, 0143/29, 0145/2, 0145/3, 0145/4, 0149/22, 0149/25, 0152/53, 0256/11, 0256/14, 0256/19, 0259/6, 0259/7, 1076/5, 1447, 1448/4, 1450, 1451, 1455, 1460, 1480, 1567/3, 1567/6, 1568/2, 1569/1, 1569/2, 1570, 1572/2, 1573/3, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1579, 1703/67, 806/1, 806/10, 806/11, 806/12, 806/13, 806/14, 806/15, 806/16, 806/17, 806/18, 806/19, 806/2, 806/20, 806/21, 806/22, 806/23, 806/24, 806/25, 806/3, 806/4, 806/5, 806/6, 806/7, 806/8, 806/9.

A területfelhasználás-váltások során a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás fontos szempontként jelent meg, ezért a lehető legkisebb mértékre került korlátozásra az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel

Az OTrT és a Megyei Területrendezési Terv elfogadott tervdokumentációit a terv figyelembe veszi.

Ezek alapján a terv nem ellentétes a tervhierarchiában magasabb szinten megjelenő tervekkel, programokkal, azokra nincs befolyással; a környezeti megfontolások és a fenntartható fejlődés szempontjai a tervezés során nagy hangsúlyt kaptak. A magasabb rendű tervekhez való igazodás bemutatása szükséges minden településrendezési terv készítéséhez és elfogadásához. A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény elfogadásra került. Jelentős része 2019. március 15-én lépett hatályba. Hatálybalépésével a korábbi Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény rendelkezései hatályát veszítették. Az új OTrT új alapokra helyezte a területi elveket, a műszaki infrastruktúra-hálózatot a közlekedési prioritásoknak megfeleltette, bevezetett több új térségi övezetet, miközben jó néhányat megszüntetett. A megyei területrendezési tervek felülvizsgálatáig külön szabályokat állapított meg. A törvény térképi mellékleteit szinte teljesen felülírta a legfrissebb adatállományra építve.

2.3. A terv-változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat leírása

Kál Önkormányzatának megbízásából a T4Terv Bt. készíti az település új településrendezési eszközeit. A tervezési feladat Kál Településszerkezeti Tervének, valamint Szabályozási Tervének és Helyi Építési Szabályzatának felülvizsgálata.

Jelen környezeti vizsgálat Kál településrendezési eszközeinek felülvizsgálatával párhuzamosan, iteratív módszerrel készült, azok várható környezeti hatásainak vizsgálatára, értékelésére terjed ki.

3. A terv, valamint a terv-változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

A jelen terv céljai nem ellentétesek a releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten meghatározott környezet és természetvédelmi célokkal összefüggésben.

Magyarországon megvalósuló fejlesztések szempontjából releváns országos hatókör természetvédelmi és természetvédelmi dokumentum a 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott, 2015- 2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program. A Program több stratégiai célterületeire vonatkozó elvét is érvényesíti a jelenlegi terv:

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása

Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.

A tervezett módosítások elősegítik a jó életminőség és egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítását, melyhez hozzájárul, hogy a módosítások jelentős hányada által a mezőgazdasági területek visszakerülnek a művelési ágnak és a jelenlegi használatnak megfelelő erdő területhasználatba, a gazdasági erdő területhasználat mellett a védelmi erdő területek is növekednek.

Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata

Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológia sokféleség csökkenésének megállítása.

A tervi elemek közül a módosítások magas területi arányban biztosítják a jelenlegi természeti értékek és erőforrások védelmét, mivel a módosított területek között új beépítésre szánt

területek csak kis számban kerülnek kijelölésre, az erdőterületek pedig jelentős mértékben növekednek.

Az erőforrás-takarékosság és a hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása.

Az erdőterületek növekedésével, védelmi erdők kijelölésével a terv biztosítja a gazdaság zöldítésére vonatkozó célkitűzések megvalósítását.

Országos, valamint megyei területrendezési tervekkel való összhang

Országos Területrendezési Terv

A tervhierarchia legmagasabb szintjén az Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT) áll, amely meghatározza az ország egyes térségeinek térbeli rendjét, az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat.

A felülvizsgált OTrT elkészült, és 2018 év végén az Országgyűlés jóváhagyta. A 2018. évi CXXXIX tv. és annak kiegészítésére vonatkozóan megalkotott 19/2019. (VI.14.) MVM rendelet előírásai a tervkészítés során figyelembe lettek véve.

A tervezett módosítások az érvényes tervekben is megjelenő reális célokat valósítanak meg. Az OTrT és a Megyei Területrendezési Terv elfogadott tervdokumentációit a terv figyelembe veszi.

Ezek alapján a terv nem ellentétes a tervhierarchiában magasabb szinten megjelenő tervekkel, programokkal, azokra nincs befolyással; a környezeti megfontolások és a fenntartható fejlődés szempontjai a tervezés során nagy hangsúlyt kaptak.

Jogsabályi követelmény:

„(1) A kiemelt térségi és megyei tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során a 12. § (1) és (2) bekezdésben felsorolt térségi övezetek által érintett területeket az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről szóló kormányrendelet szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatása figyelembevételével kell lehatárolni.

(2) A megyei területrendezési tervben a világörökségi és világörökségi várományos terület övezetét, a kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetét, az ásványi nyersanyag-vagyon terület övezetét, a földtani veszélyforrás területének övezetét, a honvédelmi terület övezetét és érintett települések közigazgatási területének megjelölésével kell meghatározni. A megyei területrendezési tervben alkalmazott, továbbá ott megállapított egyéb térségi övezeteket tényleges kiterjedésének megfelelően kell lehatárolni.” [OTrT 12/A. § (1), (2)]

„A településrendezési eszközök készítésénél a hatályos kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb +/-5%-kal változhat.” [OTrT 12/A. § (4)].

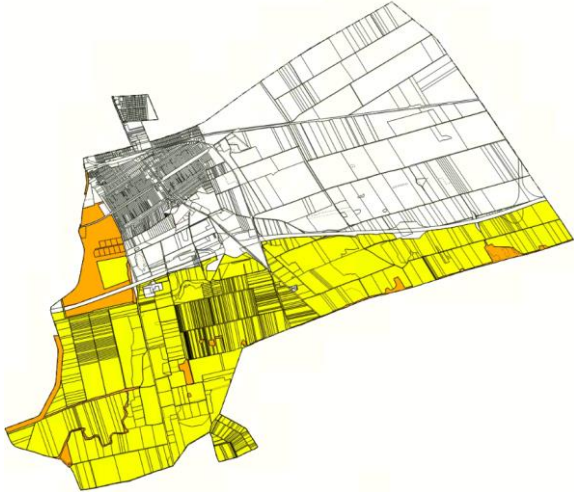
Az OTrT a település közigazgatási területét négy kategóriába sorolja:

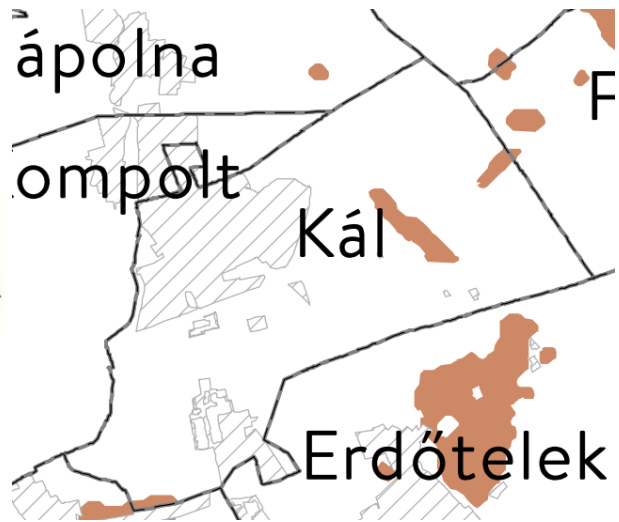
OTrT övezetei:

Az OTrT övezetei közül a település közigazgatási területét az országos ökológiai hálózat övezetei, kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, a jó termőhelyi adottságú szántók

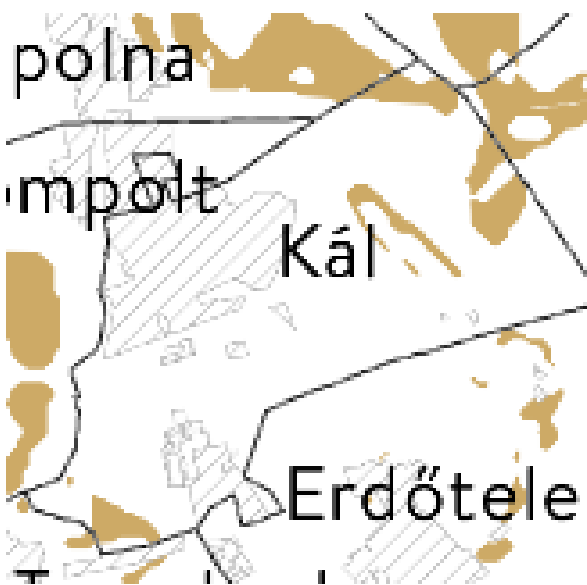
övezete, az erdők övezete, az erdőtelepítésre javasolt terület övezete, nagyvízi meder övezete érinti.

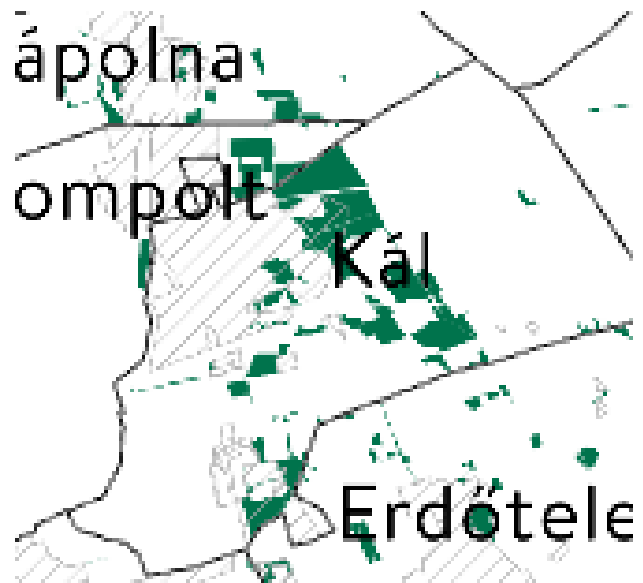
Országos ökológiai hálózat övezetei (BNPI)

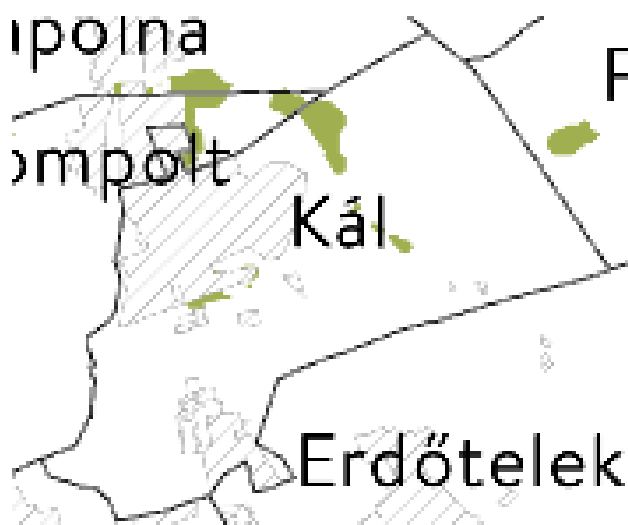
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete (OTrT)

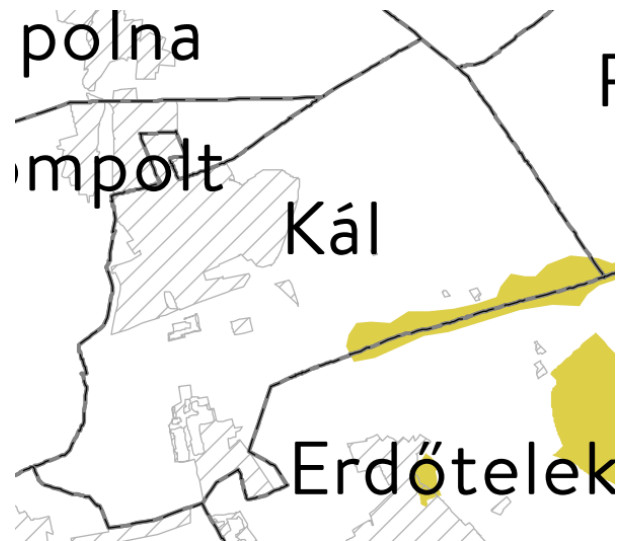
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete (OTrT)

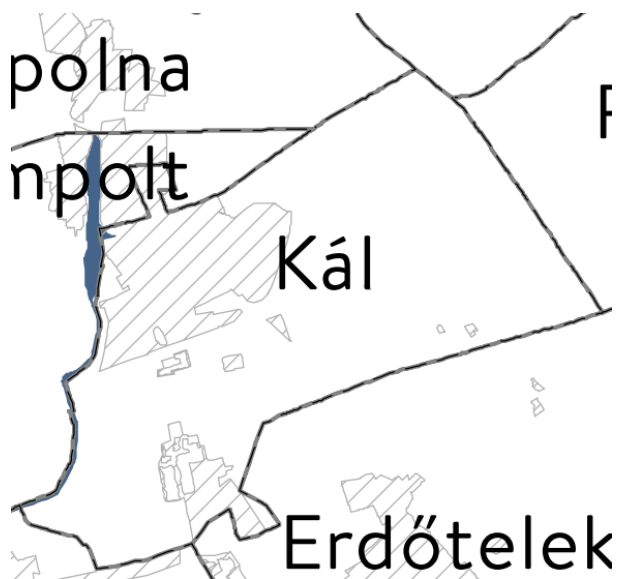
Erdők övezete (OTrT)

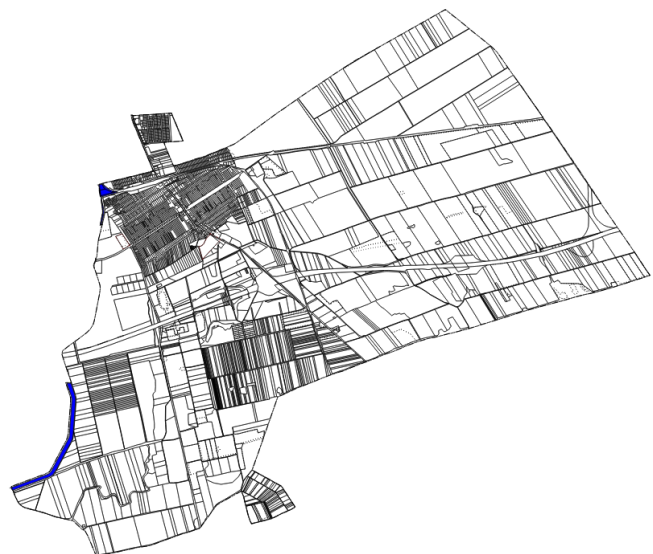
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete (OTrT)

Tájképvédelmi terület övezete (OTrT)

Nagyvízi meder terület övezete (OTrT)

Nagyvízi meder terület övezete (ÉMVIZIG adatszolgáltatás)

Heves Megye Területrendezési Terve

A 2010-ben jóváhagyott területrendezési terv felülvizsgálata folyamatban van.

Térségi területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vizgazdálkodási térség
- Települési térség
- Sajátos területfelhasználású térség

Közeledési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út (meglévő)
- Gyorsforgalmi út (tervezett)
- Főút (meglévő)
- Főút (tervezett)
- Tervezett főúti elkerülő
- Térségi szerepű összecölőút (tervezett)
- Mellékút (meglévő)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- Országos vasúti mellékvonal
- Országos kerékpárút (meglévő)
- Térségi kerékpárút (meglévő)
- Térségi kerékpárút (tervezett)

- Térségi repülőter
- Térségi kikötő
- Tisza-híd

Energetikai hálózatok és egyedi építmények

- Egyéb 50MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű (meglévő, 2db)
- 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőmű (Kiserőmű)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- Földgázszállító vezeték (meglévő)
- Kőolajszállító vezeték (meglévő)
- Termékvezeték (meglévő)
- Átvitelt befolyásoló 132 kV-os elosztó hálózat
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (meglévő)
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (tervezett)
- Nagyközép-nyomású földgázvezeték

Vízi létesítmények

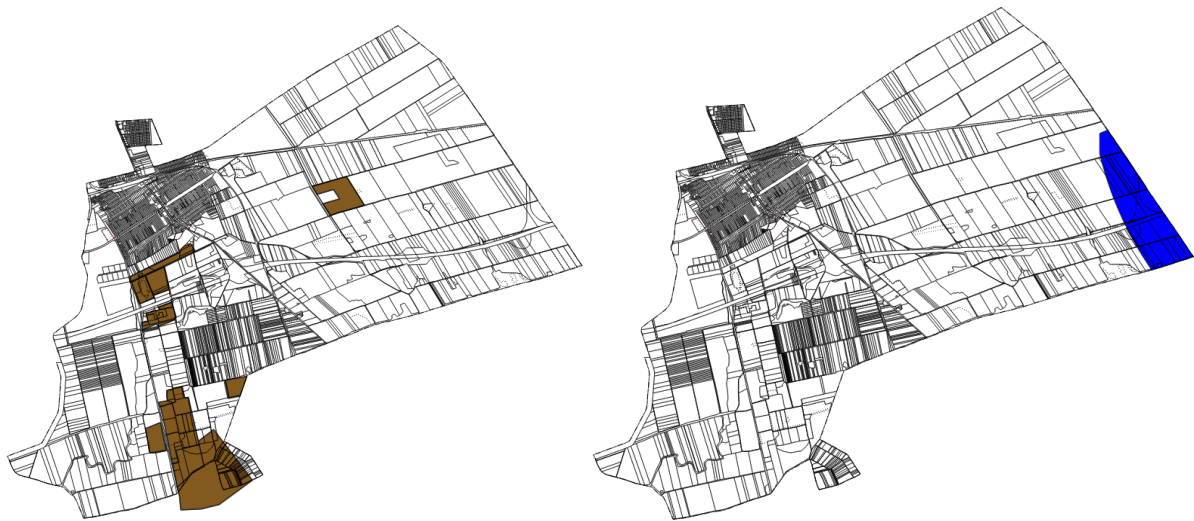
- VTT-tározó (meglévő)
- VTT-tározó (tervezett)
- Országos vízkár-elhárítási célú tározó (meglévő)
- Országos vízkár-elhárítási célú tározó (tervezett)
- Országos jelentőségű csatorna (meglévő)
- Országos jelentőségű csatorna (tervezett)
- Elsőrendű árvízvédelmi fővonal (meglévő)
- Lokalizációs vonal
- VTT-tározási lehetőségek
- Dombvidéki tározók
- Nagyműtárgyak

Heves Megyei tervezett TRT (2019)

A megyei terv térségi szerkezeti tervlapján a település erdőgazdálkodási, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, települési térségként van ábrázolva. A térségi területfelhasználási kategóriákon belül az Új OTtT 11. § bekezdése rendelkezik a települési területfelhasználási egységekre vonatkozó szabályokról. A térségi területfelhasználási kategóriáknak való megfelelés részletes igazolását a Településszerkezeti terv 4. melléklete tartalmazza.

Megyei övezetek közül a jelenlegi hatályos megyei terv alapján egyik sem érinti a települést. A jóváhagyásra váró megyei terv (2020) által meghatározott megyei övezetek közül a nagyközség közigazgatási területe érintett:

- ásványi nyersanyagvagyon terület övezetével.
- Rendszeresen belvízjárta terület övezetével (belvízzel mérsékeltlen veszélyeztetett)

Ásványi nyersanyagvagyon terület övezete a BAZ M-i KH Bányászati Osztály adatszolgáltatása alapján

Rendszeresen belvízjárta terület övezete – MTrT tervezet

Az alábbi megyei övezetekről adatszolgáltatás nem érkezett, de a tervezett megyei területrendezési tervben a községet érintik:

- összenövésel érintett terület övezetével (egyedi),
- magas természeti értékű terület övezetével (egyedi),
- vízerózióknak kitett terület övezetével (egyedi),
- szélérozióknak gyengén illetve közepesen kitett terület övezetével.

3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben

A jelenlegi településrendezési eszközök felülvizsgálata során a módosítások nagyrészt a hatályos előírásoknak, a valós területhasználatoknak megfelelően váltak indokolttá.

A tervezett fejlesztések és a megvalósításukhoz szükséges településrendezési terv felülvizsgálata a környezetvédelmi és természetvédelmi célok, követelmények és elvárások figyelembe vételével készült.

A településrendezési terv jelen módosítása környezet-, természet-, és tájvédelmi érdekeket nem sért, a tervek megfelelően gondoskodnak arról, hogy a tervezett létesítmények építési engedélyeinek készítésekor a szükséges mértékű környezetvédelmi célú előírások érvényesülhessenek, illetve megvalósuljon az illeszkedő tájképi megjelenés, a felszíni és felszín alatti vizek védelme.

A településrendezési eszközök módosításakor konkrét műszaki, kiviteli tervek nem álltak rendelkezésre, így a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő technológiájú építésről és üzemeltetésről nem lehet megállapításokat tenni. Az új rendezési terv ajánlásokat tesz a levegő-tisztaságra, talajra, felszíni- és felszín alatti vizek minőségére és mennyiségi jellemzőire, a környezet zaj- és rezgésállapotára vonatkozó határértékek betartásának módjára. A településrendezési eszközök készítésekor elsődleges szempont Kál tájhasználatának és meglévő környezeti értékeinek védelme, a környezeti elemek megőrzése és lehetőség szerint állapotuk javítása.

A tervhez elkészült új helyi építési szabályzat (HÉSZ) ennek érdekében általános környezetvédelmi előírásokat fogalmaz meg a környezeti elemek átfogó védelme érdekében:

- az egyes területhasználatok vonatkozásában előírja, hogy a területek használata úgy folytatható, ha a használat a megengedett környezeti határértékeken belül van, valamint a használat következtében a meglévő környezeti ártalom és szennyezés mértéke megszűnik, vagy csökken;
- további előírás, hogy új építmény létesítése esetén, a környezetvédelmi határértékeknek amennyiben védőtávolság nem került meghatározásra - a telekhatáron kell teljesülniük.

3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

Az OTRT és Heves Megye Integrált Területi Programja – a Nemzeti Környezetvédelmi Program figyelembevételével - átfogó célokat határoz meg a környezetvédelmi szempontok vonatkozásában

A Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

Stratégiai céljai:

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.

Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.

Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

A Program stratégiai céljainak elérését az egyes stratégiai területeken meghatározott célok és intézkedések, illetve az átfogó intézkedési területeken megfogalmazott cselekvési irányok biztosítják.

Mindez azt jelenti, hogy a környezeti, műszaki, gazdasági és társadalmi fejlesztések, beavatkozások kidolgozása, megvalósítása során biztosítani kell a természeti értékek megőrzését, a természeti erőforrások takarékos és célszerű használatát, az ökológiai szempontok érvényre juttatását az életminőség javításához és a sokféleség megőrzéséhez.

A fentiek szükségességét alátámasztja, hogy egyre kifejezettebben jelenik meg a lakossági és szakmai igény a környezetvédelemmel összefüggő problémák hatékony kezelésére, megoldására (pl. zajkibocsátással, légszennyezettséggel, egészséges ivóvízellátással, a település folyékony és szilárd hulladékok kezelésével, elhelyezésével, ártalmatlanításával, a csatornázással, stb. kapcsolatos feladatok) – az önkormányzatnak már ma is számos – kötelező és önkéntes vállalat – szolgáltatási feladata van, amelyek mellett az államigazgatási, hatósági feladatok ellátását is biztosítani kell (pl. településrendezés, hatósági engedélyezés, levegőtisztaság védelme, zaj és rezgés elleni védelem stb.)

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) a fő célkitűzései, megállapításai között szerepel:

A Nemzeti stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme

Az OTFK összefoglaló környezetstratégiai céljait a következők:

Kulcskérdés az épített környezet értékeinek és a természeti erőforrásoknak a megőrzése, a termőföld, a vízkészlet és a bioszféra védelme és fenntartható hasznosítása, és a klímaváltozáshoz való adaptálása, ami rövid távon is intézkedéseket igényel. Már most számolni kell az éghajlatváltozás hatásaira való felkészüléssel. Hosszú távon fontos cél a környezeti nevelés, a környezeti szemlélet mind szélesebb körben történő elterjesztése, az energiatakarékosság, az újrahasznosítás, a megújuló energiára épülő helyi energiatermelési és -ellátási rendszerek kiépítése és a települési lakó-élő környezet megőrzése, javítása.

Középtávon megvalósítani szükséges környezetstratégiai feladatok	Hosszú távú fejlődést megalapozó környezetstratégiai területek
<ul style="list-style-type: none"> - az épített környezet értékeinek és a természeti erőforrások védelme, természet- és tájvédelem, környezetvédelem, örökségvédelem, a települési környezet védelme és élhetőbbé tétele, a kedvező táji adottságok megőrzése, a táj szerkezetének és karakterének kedvezőtlen irányú változásának lassítása, megállítása - agrár- és erdő környezetgazdálkodási rendszerek működtetése - természeti erőforrásaink és ásványkincseink nemzeti kézben tartása, kiemelten a termőföld és a víz védelme, fenntartható használat - az épített örökség fenntartható fejlesztése - integrált, a vízkészlet megőrzését és 	<ul style="list-style-type: none"> - a fenntarthatóságot, az épített környezet és a természeti erőforrások mennyiségi, minőségi védelmét és a gazdasági versenyképességet, megélhetést, a foglalkoztatást és az önellátást egyidejűleg biztosító gazdasági tevékenységek és ágazatok fejlesztése - szemléletváltás a vízgazdálkodásban, vízmegtartás, -pótlás és -elvezetés komplex, a gazdálkodással, tájszerkezettel összhangban történő működtetése - energiatakarékosság, alternatív, megújuló energiára épülő helyi energiatermelési és ellátási rendszerek kiépítése - az épített környezet értékeinek védelme, valamint az épített örökség erőforrásként való használata - barnamezős beruházások szorgalmazása

fenntarthatóságát szolgáló vízgazdálkodás - klímaadaptáció, negatív hatások csökkentése - környezettudatosság növelése, az újrahasznosítást és a takarékos anyag-, energia-, térhasználatot ösztönző szabályozás, szemléletformálás	- a fenntarthatóság elvrendszerét erősítő környezeti nevelési és szemléletformálási feladatok erősítése - érték alapú település illetve városrehabilitáció, valamint innovatív városfejlesztés.
---	---

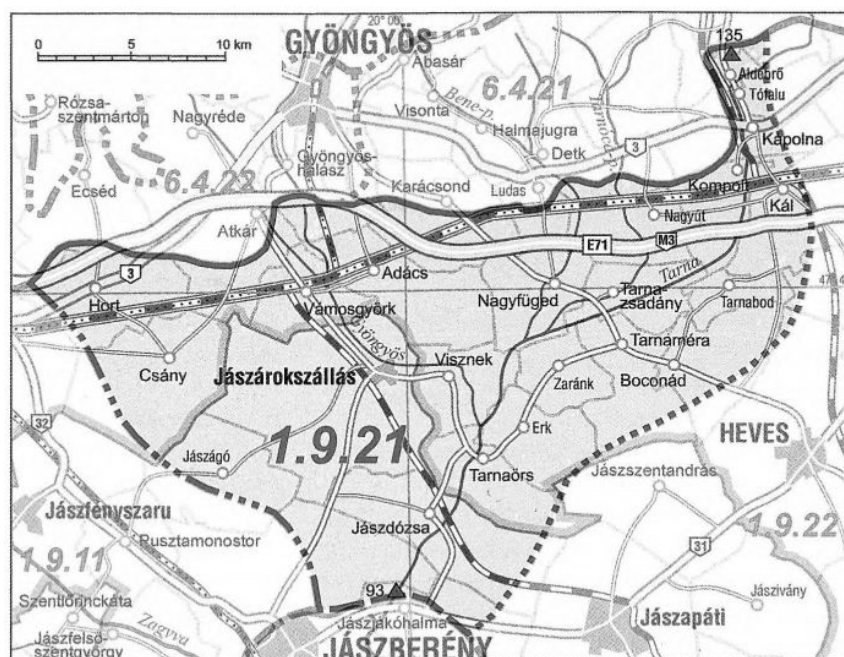
Jelen terv a fent bemutatott tervek, programok környezeti célkitűzéseinek nem mond ellent, azokkal való konzisztenciája megállapítható. A terv figyelembe veszi a természeti értékek megőrzését, a természeti erőforrások takarékos és célszerű használatát, az ökológiai szempontok érvényre juttatását.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

Kál település tájhasználatának és meglévő környezeti értékeinek védelme, a környezeti elemek megőrzése és lehetőség szerint állapotuk javítása elsődleges szempont a területfelhasználás rendszerének meghatározása során.

3.4.1. Bevezetés – elhelyezkedés, földrajzi, klimatikus, valamint gazdasági adottságok:

Kál nagyközség az Észak-Alföldi hordalékkúp síkság földrajzi nagytáj Gyöngyösi-sík kistáján fekszik. A kistáj Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megyében helyezkedik el. Területe 645 km² (a középtáj 15,9%-a, a nagytáj 1,3%-a). A kistáj 93 és 135 m közötti tszf-i magasságú teraszos hordalékkúpsíkság. A felszín orográfiaiilag kétarcú. Ny-i része, a Tarna és a Gyöngyös síkja alacsonyabb, csaknem teljesen sík (átlagos relatív relief 2 m/km²); felszínét folyóvízi formák (holtmedrek, lefűzött morotvák) fedik. Ez a Zagyva és a Tarna magasabb hordalékkúpja közé ékelt vizenyősebb terület, típusát tekintve tagolt, ill. hullámos síkság. A K-i rész közepétől 5-10 m-es peremmel emelkedik ki a Tarna pleisztocén hordalékkúpjának megmaradt K-i szárnya (Hevesi homokhát). Átlagosan 5 m/km²-es relatív reliefű, hullámos síkság; felszínét a szél formálta.

Mérsékelt meleg-száraz éghajlattal jellemezhető kistáj. A napsütéses órák évi száma É-on 1900, D-en 1950, a nyári évnegyedben 740-760, a télben kb. 180 óra napsütés várható. Az évi csapadék átlagosan 530-540 mm körül van. A Mátra szélárnyékoló hatása miatt főleg a Ny-ias és a K-ies szelek dominálnak; az átlagos szélesség 2,5 m/s körül van. Főként a kisebb vízigényű szántóföldi és kertészeti kultúrák számára jó az éghajlat öntözés nélkül.

A Közép-Tisza Ny-i oldalát a tájnévvel ellenkezőleg a Tarna vízrendszere tölti ki. A Tarnának (105 km, 2116 km²) Aldebrőtől Jászfákóhalmáig terjedő 49 km-es szakasza tartozik ide, 1490 km²-rel. Mellékvizeket a Kígyós-patak (26 km, 46 km²) kivételével csak jobbról kap. Ezek: Tarnóca (36 km, 180 km²), Bene-patak (31 km, 152 km²) Gyöngyös-patak (44 km, 544 km²), Ágói-patak (47 km, 264 km²). Valamennyi a Mátrában ered és az ottani lefolyásviszonyokat közvetítik a sík kistájra. Maga a terület száraz, gyenge lefolyású és vízhiányos.

Csupán 4 kis természetes tava van, amelyek együttes területe 3,5 ha. A „talajvíz” mélysége a terület É-i szegélyén még helyenként 4-6 m, de D-en már mindenhol 2-4 m között van. A rétegvíz mennyisége csekély. Az artézi kutak száma jelentős, mélységük 100-200 m között van. Jászárokszállásnak 52 °C-os, Tarnamérának 39 °C-os vizű kútja van, amelyek fürdőt táplálnak.

A Gyöngyösi-sík ragmentális természetközeli gyepekkel (10%) tarkított kultúrtáj, ahol az erdők aránya igen alacsony (<1,5%). A kistáj É-i részén (Csörsz-árok, határmezsgyék) a hegylábperem flóra- és vegetációgazdagító hatása még érvényesül. A gyepek D-ebbre jórészt szikesedő legelők és kaszálók, helyenként szikeserdei magaskórósokkal. A táj K-i és DNy-i részén a homoki vegetáció a jellemző, gyepek inkább csak D-en maradtak fenn, az érintkező jársági kistájjal rokonítható növényzettel. A mezofil - sok esetben kollin - jellegű flóraelemek a vízfolyások mentén (Tarna, Tarnóca, Bene-patak, Ágói-patak, Külső-Mérges) hatolnak le D-re. A ligeterdők jobbára teljesen felszámolódtak, kuriózumként egy kisebb égerliget maradt fenn (Kál). A kistáj telepített erdei sokszor értékes erdőssztyeppfoltokat őriztek meg. Ártéri jelleggel kevert löszölgyes maradványa a jászdózsai Pap-erdő. Az özönnövények a vízfolyások mentén, ill. a homoki parlagokon és a kultúrerdőkben jelentősek.

Gazdasági potenciál

Észak-Magyarország gyorsforgalmi úthálózatát az M3, és a hozzá kapcsolódó M30 autópálya alkotják, az autópályák nyomvonalába eső, a régió belül déli elhelyezkedésű járások (pl. Hatvani, Füzesabonyi, Mezőcsáti járások), valamint a Miskolci járás elérhetősége kedvező.

Az épülő M25-ös gyorsforgalmi út Egerre teremt közvetlen kapcsolatot. Az M3 és M25 csomópontja Kál közigazgatási területén tervezett. Az M8-as gyorsforgalmi út tervezete az OTrT nyomvonala szerint Dunavecse felől szintén az M3-ashoz csatlakozik a nagyközség területén. A kiemelkedő helyzeti energiáit nem csupán a közúti közlekedési csomópontok adják. A település belterületén található három vasútvonal is, melyből az egyik országos jelentőségű – míg a másik kettő térségi jelentőséggel bír.

A fő közlekedési tengelyt a Budapest-Miskolc vasútvonal illetve a vele párhuzamosan futó M3-as autópálya és a 3-as főút alkotja. Erről a tengelyről ágazik le dél felé a 31-es és a 33-as főút, a Füzesabony – (Poroszló) – Debrecen, valamint a Kál-Kápolna – (Kisköre) – Kisújszállás vasútvonal. A térség megközelíthetősége – M3-as autópálya, vasúti vonalak – jó kiindulópont település vállalkozásainak fejlődéséhez.

Tájhasználat, tájszerkezet

Az újpaleozoos és mezozoos képződményekből álló alaphegység kb. 3 km, a Tura-Hatvan-Mezőkövesd vonalban húzódó rögvonulat pedig kb. 2 km mélyen érhető el. A felszín közelében a több száz m vastag felső-pannóniai üledékek D felé (a posztpannóniai süllyedés mértéke erősödésének megfelelően) vastagodnak. Ezekre jelentős vastagságú, kavicsos, durva homokkal jellemezhető pleisztocén hordalékkúpanyag települt. Ezek a rétegek Aldebrón, Kálon, Tarnabodon, Boconádon jelentősebb kavicskészletet tartalmaznak. A tartós süllyedés következtében a felszínen, ill. a felszín közelében csak felső-pleisztocén és holocén üledékek vannak. A felső-pleisztocénban még egységes Gyöngyös-Tarna-hordalékkúp a holocén kezdetén élesen kettévált; a K-i, magasabb szárnyon löszös homokkal, homokos lösszel fedett futóhomok a jellemző, a Ny-i, alacsonyabb rész infúziós lösszel és holocén folyóvízi feltöltésekkel borított. A kavicsösszletek igen jó vízbázist jelentenek.

A táj a Mátra felől érkező vízfolyások hordalékkúpján helyezkedik el. A Mátra előterében nyirokszerű málladékon, ill. löszös anyagokon csernozjom barna erdőtalajok képződtek (10%), amelyeket a fekete nyiroktalaj csak kis foltokban tarkít. A nyirok alapközeten az erdőtalaj mechanikai összetétele agyagos vályog, a löszön pedig vályog. Földminőségük 45-60 (int.) pontokkal jellemezhető. Szántóként hasznosíthatók. A táj Ny-i, magasabb térszint alkotó homokos üledékein 25-45 (int.) pont közötti minőségű barnaföldek találhatóak (3%), amelyek 95%-ban szántóként és 5%-ban gyepterületként hasznosíthatók.

A Káltól D-re húzódó homokterületeken gyenge termékenységű (int. 25-35) kovárványos barna erdőtalajok (2%) találhatóak. Szántóként 60%-uk, erdőterületként 20%-uk hasznosulhat. A fennmaradó területet települések foglalják el. A barnaföldeket az alacsonyabb térszíneken humuszos homoktalajok (1%) váltják fel. Hasznosításuk a barnaföldekével szinte azonos, de 5%-ban erdőhasznosítás is lehetséges. A táj talajvíz közeli (3-5 m) löszös üledékein réti csernozjom talajok (22%) fordulnak elő. Csány környékén a kilúgozott, azaz a felszínen nem karbonátos változatok termékenysége a 65-80 (int.), míg Tarnasadány környékén a felszíntől karbonátos változatok a 95-120 (int.) földminőségi kategóriákba tartoznak. Szántóként (90%) és rét-legelőként hasznosulhatnak.

A táj mélyebb fekvésű löszös üledékein többnyire agyagos vályog mechanikai összetételű, mészmentes réti talajok (45%) találhatóak. Termékenységük kedvező (int. 50-65), főként szántóként (85%) és rét-legelőként hasznosulhatnak. A patak völgyek (Tarnóca, Gyöngyös) öntésanyagain agyagos vályog vagy agyag mechanikai összetételű nyers öntéstalajok (1%) vannak. Földminőségi besorolásuk alapján a 30-45 (int.) minőségi kategóriába tartoznak. Hasznosításuk a réti talajokéhoz hasonló. A különbséget az 5-10%-nyi ligeterdei hasznosítás jelentheti. A réti talajok közé ágyazottan, változatos elhelyezkedésben réti szolonyec (9%) és sztyepesedő réti szolonyec (5%) talajok is előfordulnak. Főként (80%) szikes legelőként és rétként hasznosulhatnak. A réti csernozjom talajok mélyben sós változata 2% területet foglal, agyagos vályog mechanikai összetételű, 50-60 (int.) pont földminőségű, főként (85%) szántóként és gyepterületként hasznosítható.

3.4.2. Levegővédelem

A levegő védelméről szóló, 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet szerinti légszennyezettségi agglomerációkat és zónákat a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet hirdette ki. A rendelet az egyes zónákban tizenegy szennyező anyagot értékel, ezekre A, B, C, D, E, F csoportokat határoz meg, valamint a talajközeli ózon esetében O-I és O-II csoportokba tipizálja a zónát. Ez alapján Kál a 10. légszennyezettségi zónába került besorolásra az alábbiak szerint.

Zónacsoport légszennyező anyagok szerint					
Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	Szilárd (PM10)	Benzol	Talajközeli ózon
F	F	F	E	F	O-I
PM10 – Arzén	PM10 – Kadmium	PM10 – Nikkel	PM10 – Ólom	PM10 – benz(a)-pirén (BaP)	
F	F	F	F	D	

A 4/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsájtási határértékeiről 5. melléklete szerint:

- **D csoport:** azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.
- **E csoport:** azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
- **F csoport:** azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
- **O-I csoport:** azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

A település levegőminőségét általában az alábbi tényezők befolyásolják:

- mezőgazdasági tevékenység (talajművelés, terményszállítás, takarmánygyártás)
- állattartásból, komposztálásból eredő bűzhatás
- közlekedés

- fűtés (hagyományos illetve vegyes tüzelés, avar- illetve kerti hulladékégetés)
- pollenallergiát okozó gyomok elterjedése

Jelentős légszennyezést okozó üzem nem található Kál közigazgatási területén belül. A kisebb gazdasági területek hozzájárulnak ugyan a légszennyezéshez, de ez olyan csekély mértékű, hogy a határérték túllépését még egyszer sem lehetett megfigyelni. Az önkormányzat feladata a településen az avar és a kerti hulladékok égetésének, valamint a parlagfű visszaszorításának figyelemmel kísérése.

Kál területén az Országos Légszennyezettségi Hálózat mérőponttal nem rendelkezik.

A legközelebbi automata mérőpont Gyöngyösön található.

	SO ₂ - µg/m ³	NO ₂ - µg/m ³
2009.	4,4	19,38
2010.	3,78	25,94
2011.	3,62	32,84
2012.	2,71	34,09
2013.	7,86	20,65
2014.	5,51	13,97
2015.	6,96	10,68
2016.	7,82	25,81
2017.	3,22	29,75
2018.	1,75	15,38

2. táblázat: SO₂ és NO₂ alakulása az elmúlt 10 évben Gyöngyösön

Jelentős légszennyezést okozó üzem nem található a település közigazgatási területén belül. A kisebb gazdasági területek hozzájárulnak a légszennyezéshez, de határérték túllépést még egyszer sem lehetett megfigyelni.

A településen az avar és kerti hulladékok égetését és a parlagfű visszaszorítását helyileg szabályozzák. A fűtésből származó szén-monoxid és nitrogén-oxidok kibocsájtása főként a családi házas övezetekben fordul elő.

A levegő-tisztaság védelmével kapcsolatos jogszabályok:

- 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet a levegő védelméről,

- 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről,
- 4/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsájtási határértékéről.
- 26/2014. (III.25.) VM rendelet az egyes tevékenységek illékony szerves vegyület kibocsájtásának korlátozásáról.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet értelmében:

- Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése. a háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - ez elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad. Lábon álló növényzet, tartó és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetése tilos.
- Diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható lenni. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik.
- Tilos a légszennyezés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
- A környezetvédelmi hatóság a védelmi övezet nagyságát - a környezetvédelmi engedélyben, egységes környezethasználati engedélyben a legnagyobb teljesítmény-kihasználás és kedvezőtlen terjedési viszonyok (különösen az uralkodó szélirány, időjárási viszonyok) mellett, a domborzat, a védőelemek és a védendő területek, építmények figyelembevételével - a légszennyező forrás határától számított, legalább 300, legfeljebb 1000 méter távolságban lehatárolt területben határozza meg.
- Meglévő telephelyen tervezett új légszennyező forrás esetében a felügyelőség a védelmi övezet kijelölése során az előírt 300 méternél kisebb távolságot is meghatározhat, amennyiben valamennyi levegővédelmi követelmény teljesül.

A jelenlegi állapot megtartása, esetleges javítása – például a porszennyezés csökkentésével – érdekében a következő általános célkitűzéseket fogalmazzuk meg:

- a közlekedés okozta portterhelés csökkentése fasorok ültetésével, burkolt utak növelésével;
- a mezőgazdaságból származó diffúz szennyezések, elsősorban a porszennyezés csökkentésére szélvédő erdősávokkal, út menti fasorok telepítésével, a gyengébb termőképességű földrészekeken kisebb erdők telepítésével;
- Az elérhető legjobb, és biztonságosabb mezőgazdasági technológia alkalmazása (porleválasztók stb.);
- a kommunális eredetű légszennyezés csökkentése – gázfűtésre való teljes átállás;
- mezőgazdasági telephelynél (elsősorban állattartó telepnél, majornál) figyelembe kell venni a védőövezet kialakításának lehetőségét telekhatáron belül;
- gyom irtása (különös tekintettel az allergénhatású növényekre).

Össességében a település levegőkörnyezeti állapota megfelelő, a tervezett módosítások nem merítik ki a terhelhetőséget.

3.4.3. Zaj- és rezgésterhelés

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (1) bekezdése alapján a településfejlesztés és a településrendezés célja a lakosság életminőségének és a település versenyképességének javítása érdekében a fenntartható fejlődést szolgáló településszerkezet és a jó minőségű környezet kialakítása, a közérdek érvényesítése az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának biztosításával, a természeti, táji és építészeti értékek gyarapítása és védelme, valamint az erőforrások kíméletes és környezetbarát hasznosításának elősegítése.

(2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,

i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait.

A zajvédelmi szempontokat is figyelembe vevő helyi településtervezés jelentősége a későbbi konfliktushelyzetek megelőzésében mutatkozik meg. Fontos, hogy az önkormányzat a környezetterhelő források telepítését lehetővé tevő döntéseinél, az ipari, gazdasági, vegyes övezetek kijelölésénél ne pusztán a határértékek majdani teljesülését tartsa szem előtt, hanem legyen figyelemmel arra is, hogy az új funkciók ne eredményezzenek jelentős zajterhelés-növekedést a meglévő állapothoz képest.

Kál település Heves megye középső részén, a Tarna völgyében fekvő település. A megye második legnagyobb lélekszámú községe a Füzesabonyi Statisztikai kistérségen belül a Tarnamenti kistérséghez tartozik, tagja a Tarnamente Kistérségi Társulásnak. A kilenc község közül több település belterülete – köztük Kál, Kompolt és Kápolna – összeépült.

Kál döntően mezőgazdasági település, határában jó minőségű szántóföldek találhatók. Gazdaságának meghatározó eleme a vetőmagtermesztés és értékesítés.

A település igazgatási területén – a belterülettől délre – áthalad az M3 autópálya. Az autópálya-csomópont az erdőtelki útnál került kialakításra. Az autópályától a 3. sz. főútig a 3208. számú Kápolna – Tenki összekötőút vezet, amelyből a Fő útnál ágazik el a 3207. sz. Kál – Hevesi összekötőút, ez utóbbiból a település szélén a 32106. sz. Nagyúti bekötőút.

Heves megye Településrendezési Terve az autópálya káli csomópontjától indítja a települések belterületeit elkerülő un. Tarna-völgyi utat.

Kál belterületén áthalad a Budapest – Miskolc közötti vasúti fővonal, melyből a kál-kápolnai állomásnál ágazik el a kisterenyei, illetve a kisújszállási mellékvonal.

A tömegközlekedést a vasút és autóbuszjáratok biztosítják.

A település legnagyobb zajterhelése a közúti közlekedésből származik. A település szempontjából az autópálya nyomvonala megnyugtató távolságban található a védendő lakóterületektől, így zajproblémák nem merülnek fel az üzemelésével kapcsolatban.

A belterületi utaknál az esetlegesen felmerülő problémák a közúti közlekedés tekintetében a forgalomsűrűség csökkentésével, a nehézjárművek részarányának csökkentésével, sebességkorlátozással, forgalomcsillapítással, indokolt esetben az útburkolat cseréjével biztosítható.

A közlekedési vonalas létesítményeken túl a településen a zajterhelés jellemzően az ipari területek környezetében lehet jelentős. A település településszerkezete zaj elleni védelmi szempontból szerencsésnek tekinthető, a lakó és ipari terület felhasználások jól elkülönülnek egymástól, még ha védőövezet nem is került kijelölésre, illetve nem is valósult meg minden érintkezési ponton.

Estlegesen felmerülő további problémák a közúti közlekedés tekintetében a forgalomsűrűség csökkentésével, a nehézjárművek részarányának csökkentésével, sebességkorlátozással, forgalomcsillapítással, indokolt esetben az útburkolat cseréjével biztosítható.

A közlekedési vonalas létesítményeken túl a településen a zajterhelés jellemzően az ipari területek környezetében lehet jelentős. Kál településszerkezete zaj elleni védelmi szempontból szerencsésnek tekinthető, a lakó és ipari területfelhasználások jól elkülönülnek egymástól, még ha védőövezet nem is került kijelölésre, illetve nem is valósult meg minden érintkezési ponton.

Az egyes, kiemelt módosítások zajkörnyezeti állapotra gyakorolt hatásait a 2.1.1. fejezetben bemutattuk.

Összességében megállapítható, hogy a tervezett beavatkozások, átminősítések zaj elleni védelmi szempontjából nem kifogásolhatóak.

Általánosságban elmondható, hogy az önkormányzati szándék alapján tervezett gazdasági területek üzemelésének zajkörnyezeti hatása nem számítható, az a betelepülő tevékenységek zajforrásainak megvalósításától függő. Néhány szempont, amit a megvalósításnál figyelembe kell venni annak érdekében, hogy környezetvédelmi, zaj elleni védelmi szempontból is elfogadható legyen az átminősítés.

Zaj elleni védelem szempontjából az alábbi főbb jogszabályok veendő figyelembe:

1995. évi LIII. törvény - a környezet védelmének általános szabályairól

284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet - a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól

93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet - a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról

27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet - a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról

Beépítés

Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) ha az építési munka időtartama					
	1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	60	45	55	40	50	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek	65	50	60	45	55	40

közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület						
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

Mind az infrastruktúra kiépítésnél, mind a tervezett tevékenységek telepítésénél a kivitelezést ennek figyelembe vételével kell tervezni. A mindenkori kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építőipari tevékenység ideje alatt köteles betartani.

Üzemeltetés

Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken a 27/2008. (XII. 3.) KöM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete szerint:

zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22-06 óra
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Kormány rendelet előírja, hogy azokban a zajjal járó tevékenységekre irányuló hatósági engedélyezési eljárásokban, amelyekben a környezetvédelmi hatóság – a tevékenység környezeti zaj és rezgés elleni védelem követelményeinek való megfelelése kérdésében –

szakkérdést vizsgál, az eljáráshoz benyújtott dokumentációnak zaj elleni védelemről szóló munkarészt kell tartalmaznia. A munkarész tartalmi követelményeit a 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

A tevékenységek telepítése előtt az építési engedélyezésnél a szakszerűen összeállított zaj elleni védelemről szóló munkarész biztosítja, hogy a zajvédelmi szakértő részvételével végzett tervezést és megvalósítást követően a zaj elleni védelmi követelmények teljesüljenek.

A kiemelt módosítások abban az esetben támogathatóak zaj elleni védelmi szempontból, ha rögzítésre kerül, hogy ezeknek az átminősítésre kerülő területeknek a lakóövezet felé eső részén csak olyan kiszolgáló építmények, irodaépületek helyezhetők el, melyek telepítése nem jár nagyobb zajteljesítményű zajforrás telepítéssel. Ezek elhelyezése még zajárnyékot is jelenthet az üzemi zajforrásoktól a lakóövezet védelme szempontjából.

Az érintett területen csak olyan kereskedelmi-szolgáltató gazdasági tevékenység engedélyezhető, melynek üzemeltetése a zajterhelési határértékek maradéktalan megtartása mellett nem jelent az érintett falusias, kisvárosias lakóövezetekben jelentősebb zajnövekményt, hogy a védendő környezetben negatív változást ne jelentsen a betelepítés.

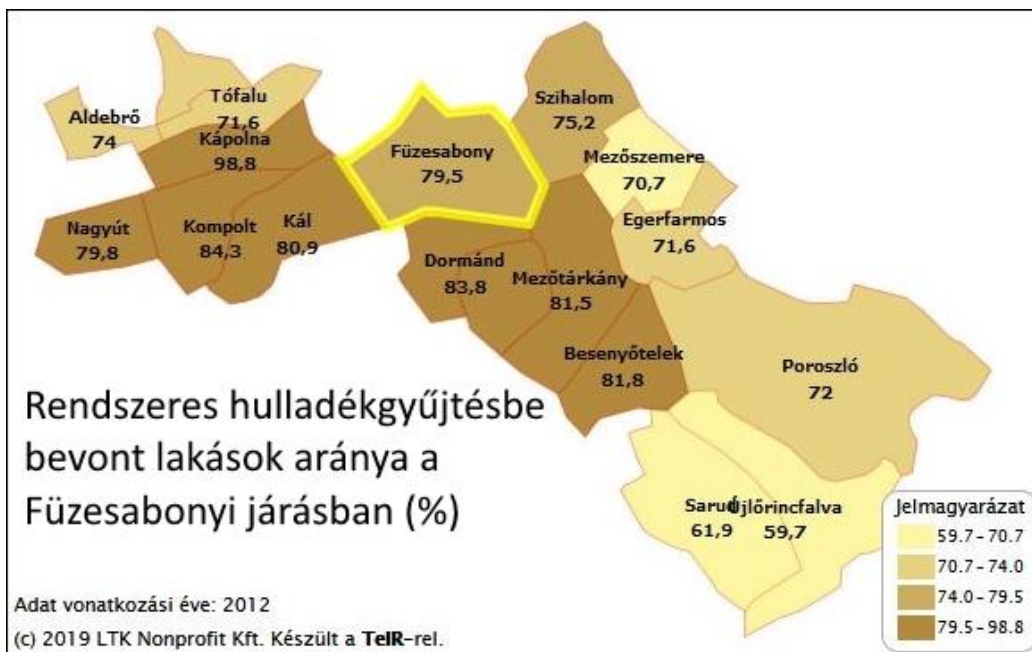
Az üzemi zajforrások között sajátos szerepe van a kereskedelmi célú létesítmények zajkibocsátásának. A parkolás, a rakodás, árufeltöltés, az épületüzemeltetés, épületgépészet (hűtő, fűtő, szellőztető rendszer) működése zajjal jár. Azonban ésszerű tervezéssel, műszaki és szervezési megoldásokkal kezelhetőek az esetleges zajproblémák, megakadályozható a zajterhelés növekménye a védendőknél.

Javasolt rögzíteni, hogy a betelepítés előtt az alap zajkörnyezeti állapotot vizsgálni kell, és a fejlesztéseket úgy kell megtervezni, hogy a vonatkozó zaj elleni védelmi követelmények betartása mellett a tervezett tevékenység ne okozzon jelentős (akár számszerűsítve is 1- 2 dB értéknél nagyobb zajnövekményt) változást a védendő lakókörnyezetben.

3.4.4. Hulladékgyűjtés

Kál Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete szabályozza a hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatást. Ennek értelmében a közszolgáltatás ellátására a DEHU Nonprofit Zrt., mint közszolgáltató jogosult. A közszolgáltató a következő tevékenységeket végzi:

- a települési szilárd hulladék rendszeres begyűjtése és elszállítása,
- ingatlanon összegyűjtött és a közszolgáltató rendelkezésére bocsátott nagy darabos, lomtalanítás körébe vont települési szilárd hulladék évente egyszer – a közszolgáltató által meghatározott időpontban és helyen – történő begyűjtése és elszállítása,
- a közterületi hulladéknak egyedi megrendelés alapján történő alkalmi begyűjtése és elszállítása,
- a begyűjtött és elszállított települési szilárd hulladék hasznosításra történő átadása,
- a hulladék ártalmatlanítását szolgáló létesítmények – magasabb szintű jogszabályokban foglalt – utógondozása és monitorozása körébe tartozó feladatok ellátása.

A Hatvan és Környéke Települési Szilárdhulladék-gazdálkodás Fejlesztése Társulás tagönkormányzataként Kál településen megépítésre került a Hulladékudvar a rekultivált települési szilárd hulladéklerakó szomszédságában.

3.4.5. Földtani közeg védelme

A földtani közeg a természeti környezet és tájhasználat alapvető eleme, így kiemelt jelentőségű, hogy az antropogén hatásokkal szemben megfelelő védelmet biztosítsunk. A településrendezési eszköz módosítása után a fejlesztési területeken létesülő beruházások megvalósításánál tekintettel kell lenni a környezeti elemek minőségének megóvására. Ezen célból környezetvédelmi vonatkozású engedély (egységes környezethasználati engedély, környezetvédelmi engedély, működési engedély) kizárólag a földtani közeg védelmének érvényesülése esetén adható.

Csak olyan létesítmények, tevékenységek valósíthatók meg, amelyek ellenőrzött körülmények közötti működtetése hosszú távon sem veszélyezteti a földtani közeg jó állapotát, továbbá az általános normatív emberi elvárások és a vonatkozó hatályos jogszabályokban megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesülését.

3.4.6. Vízvédelem

3.4.6.1. Vízbázisvédelem

Kál nagyközség a 27/2004. (XII. 25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján érzékeny földtani közegben található a felszín alatti vizek szempontjából. A településen négy vízműkút üzemel, melyek védőtávolságai a vizeink.hu védőterületi modul térképén jelölt 100 méter sugarú kör. Az ivóvízbázisok védőterületei, védőidomai (együtt: védőövezetei) kijelölésének módját, valamint a vízbázisok védelme érdekében szükséges területhasználati korlátozásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szabályozza.

Jelenleg Kál vízműkútjai körül nincs határozattal kijelölt védőterület, így a vizeink.hu-n elérhető védőterületi atlaszról vett adatok alapján 100-100 méteres védőtávolságok kerültek jelölésre a kutaktól.

Kál nagyközség közigazgatási területén 14 db vízjogi engedéllyel rendelkező felszín alatti vízhasználat szerepel nyilvántartásunkban. A település területét felszíni, illetve felszín alatti ivóvízbázis kijelölt védőterülete, védőidoma nem érinti.

3.4.6.2. Vízyűjtő-gazdálkodás

Kál település vízyűjtő-gazdálkodási szempontból a 2-11 Tarna és a 2-9 Hevesi-sík tervezési alegység területén található.

Kál település vízyűjtő-gazdálkodási szempontból figyelembe veendő az alábbi táblázat:

Érintett ÉMVIZIG működési terület	ÉMVIZIG
Vízyűjtő-gazdálkodási tervezési alegység (kódja, neve)	2-9 Hevesi-sík tervezési alegység 2-11 Tarna tervezési alegység
Felszíni víztest, illetve víztest vízyűjtő (kódja, neve)	AEQ040 Tarna alsó
Felszín alatti víztest (kódja, neve)	AIQ511 kt.2.1. Bükki-termálkarszt AIQ563 pt.2.2. Észak-Alföld

	AIQ567 p.2.9.1. Északi-középhegység peremvidék AIQ566 sp.2.9.1. Északi-középhegység peremvidék
--	---

Az aljzattól a felszín irányába haladva a pt.2.2 jelű Észak-Alföld porózus termál, a kt.2.1 jelű Bükki termálkarszt nevű termálkarszt, a p.2.9.1 jelű Északi-középhegység peremvidék nevű porózus és az sp.2.9.1. jelű Északi-középhegység peremvidék nevű sekély porózus víztestekbe sorolt törmelékes üledékes képződmények települnek.

A felszíni és felszín alatti víztestekre vonatkozó minősítéseket és intézkedési programokat a VGT 2 tartalmazza.

Kál közigazgatási területét figyelembe véve az alábbi táblázatok bemutatják a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés fontosabb eredményeit az érintett víztestekre vonatkozóan.

Felszíni vízfolyás víztestek állapotának bemutatása:

Víztest neve	Tervezési alegység száma	Kategória	Minősítések	
			Ökológiai minősítés	Kémiai állapot
Tarna alsó	2-11	erősen módosított	mérsékelt	adathiány

Felszín alatti víztestek állapotának bemutatása:

Víztest jele	Víztest neve	Minősítések	
kt: termálkarszt		(A védett területek állapotértékelése beépül a mennyiségi illetve minőségi minősítésbe)	
pt: porózus termál		Mennyiségi állapot	Kémiai állapot
p: porózus			
sp: sekély porózus			
kt.2.1.	Bükki termálkarszt	jó	jó
pt.2.2.	Észak-Alföld	jó	jó
p.2.9.1.	Észak-középhegység peremvidék	gyenge, oka: - vízszint süllyedése*	jó

sp.2.9.1.	Észak- középhegység peremvidék	gyenge, oka: - vízszint süllyedése	gyenge, oka: szennyezett vb.: NO3, SO4
-----------	--------------------------------------	---------------------------------------	--

A VKI céljainak eléréséhez a vízgyűjtő-gazdálkodási egységek és ezen belül az egyes víztestek azonosítását, az elvégzendő feladatok meghatározásához szükséges állapotfelmérés eredményeit, és az ezek alapján javasolt intézkedéseket a vízgyűjtő-gazdálkodási terv foglalja össze, amely egy gondos és kiterjedt tervezési folyamat eredményeként született meg.

A vizek mennyiségi védelmét illetően a vízgyűjtő gazdálkodás vonatkozásában a településrendezési eszközök tervezett módosításához az a körülmény érdemel említést, hogy a térség, jellemzően (így Kál település) vízellátásához is az Északi—középhegység peremvidéke p.2.9.1 porózus víztestének vízkészletét veszik igénybe. Az 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozattal elfogadott, „Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő—gazdálkodási terve” szerint a p.2.9.1 víztest mennyiségi és kémiai állapotát tekintve is gyenge minőségű. A Vízgyűjtőgazdálkodási Terv célkitűzései között a gyenge mennyiségi állapotot okozó bányászati víztelenítés során kitermelt vizek jelenleginél nagyobb arányú hasznosítása szerepel, amely minden eddigi törekvés ellenére továbbra is megoldásra váró vízgazdálkodási feladat.

Szükséges, hogy a bányászati víztelenítés során kiemelt vizek jelenleginél nagyobb arányú hasznosítását az érintett települések településrendezési eszközei is elősegítsék, Kál település ebben a későbbiekben lehet érintett.

Vízfolyás víztestekre vonatkozó célok, intézkedések bemutatása

Víztest neve	Ökológiai minősítés	Ökológiai célkitűzés	Ökológiai célkitűzés teljesítésének éve	Ökológiai mentesség indoka	Kémiai állapot	Kémiai célkitűzés	Kémiai célkitűzés éve	Kémiai mentesség indoka	Vízfolyások fizikai-kémiai állapotát javító intézkedések (2021-ig)	Vízfolyások veszélyes anyag terhelésének csökkentésére irányuló intézkedések (2027)
Tarna alsó	mérsékelt	A jó potenciál elérendő	2027	M1	adathiány	A jó állapot elérendő	2027	M1	1.1.; 1.2; 2.1; 29.2	17.1

Felszín alatti víztestekre (FAV) vonatkozó célok, intézkedések bemutatása

Víztest neve	Víztest jele*	FAV mennyiségi állapota		FAV kémiai állapota		FAV kémiai állapotot javító intézkedések		FAV vízbázis védelmi intézkedések	FAV mennyiségi állapotát javító intézkedések
		Minősítés (5 teszt alapján)	Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések	Minősítés (6 teszt alapján)	Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések	2015-ig megvalósuló projekt	2021-ig, illetve folyamatosan	2021-ig	2021-ig, illetve folyamatosan
Bükki termálkarszt	kt.2.1.	jó	a jó állapot fenntartandó	jó	a jó állapot fenntartandó		36	13.1; 13.2; 13.4	7a.2; 7a.5; 8.2; 8.4
Észak-Alföld	pt.2.2.	jó	a jó állapot fenntartandó	jó	a jó állapot fenntartandó	-	36	-	7a.2; 7a.5; 8.2; 8.4
Északi-középhegység peremvidék	p.2.9.1.	gyenge, oka: - vízszint süllyedése	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés	jó	a jó állapot fenntartandó		36	13.1; 13.2; 13.4	7a.2; 8.1; 8.2; 8.4
Északi-középhegység peremvidék	sp.2.9.1.	gyenge, oka: - vízszint süllyedése	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés	gyenge, oka: szennyezett vb.: NO3, SO4	a jó állapot elérhető	21.7; 21.1; 29.2	2; 3; 21.7; 21.8; 21.10; 21.9; 4.1; 21.1; 21.5; 36	13.1; 13.2; 13.3; 13.4	7a.2; 7.1; 8.1; 8.2; 8.4; 23.2; 31.1; 32

*sh: sekély hegyvidéki, h: hegyvidéki, sp: sekély porózus, p: porózus, pt: porózus termál, k: karszt, kt: termálkarszt Mentességi indokok:

M1: Jelenleg nem ismert megbízhatóan a víztest állapota, illetve a kedvezőtlen állapot oka

G2: Az intézkedések 2015-ig történő megvalósítása aránytalanul magas terheket jelent a gazdaság, társadalom bizonyos szereplői, vagy a nemzetgazdaság számára, aránytalan költségek - VKI 4.4 időbeni mentesség

VGT azonosító	Intézkedések rövid leírása
1. SZENNYVÍZTISZTÍTÓ TELEPEK ÉPÍTÉSE ÉS KORSZERŰSÍTÉSE	
1.1.	A Szennyvíz Program megvalósítása. Új szennyvíztisztító telep létesítése, meglévő szennyvíztisztító telepek korszerűsítése (kapacitás növelés, technológia fejlesztés, rekonstrukció), a felszíni befogadóra vonatkozó határértékek betartásával.
1.2.	Szennyvizek kezelése azonos céllal, mint 1.1, de a Szennyvíz Programban jelenleg nem szereplő agglomerációkra.
2. MEZŐGAZDASÁGI EREDETŰ TÁPANYAGSZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE	
2.1.	A mezőgazdasági termelés tápanyag szennyezésének csökkentésére vonatkozó általános szabályrendszer, a tápanyag kihelyezés tényleges korlátozása szántó és ültetvény területeken.
2.2.	Tápanyag kihelyezés tényleges korlátozása az alapot meghaladó mértékben önkéntes agrár-környezetgazdálkodási program (AKG) keretében.
2.3.	Tápanyag-gazdálkodási terv alapján történő tápanyag kihelyezés szántók esetében, agrár-környezetgazdálkodási programok (AKG) keretében.
2.4.	Művelési ág váltás (szántó-gyep, szántó - erdő, szántó-vizes élőhely konverzió).
2.5.	A szennyvíziszap mezőgazdasági területen való hasznosításának szabályozásának felülvizsgálata (követelmények és tilalmak).
2.6.	A környezeti szempontoknak megfelelő tápanyag-gazdálkodás érdekében a szennyvíziszap mezőgazdasági hasznosításának elősegítése.
3. MEZŐGAZDASÁGI EREDETŰ PESZTICID SZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE	
3.1.	Növényvédő szerek alkalmazásának szabályozása EU Peszticid Irányelv alapján (szántó, ültetvények és legelő esetén).
3.2.	Növényvédőszer alkalmazásának korlátozása agrár-környezetgazdálkodási program (AKG) keretében.
4. BEKÖVETKEZETT SZENNYEZÉSEK CSÖKKENTÉSE, FELSZÁMOLÁSA, BELEÉRTVE A FELHAGYOTT SZENNYEZETT TERÜLETEK KÁRMENTESÍTÉSÉT	
4.1.	Szennyezett terület kármentesítése (feltárás, megfigyelés, biztosítás, felszámolás).
7. A VÍZJÁRÁSI VISZONYOK JAVÍTÁSA ILLETVE VÍZKIVÉTELEK, MÁS VÍZTESTRE TÖRTÉNŐ ÁTVEZETÉSEK ÖKOLÓGIAI HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE	
7.1.	A belvízelvezető rendszer módosítása.
7a. ÖKOLÓGIAI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE A FENNTARTHATÓ VÍZHASZNÁLAT MEGVALÓSÍTÁSÁBAN	
7a.2.	Felszín alóli vízkivételek nyilvántartása, felülvizsgálata, módosítása, engedélyezése.
7a.5.	Termálvizek hasznosítása, a használt termálvizek visszasajtolásának szabályozása.
8. A VÍZ HATÉKONY FELHASZNÁLÁSÁT ELŐSEGÍTŐ MŰSZAKI INTÉZKEDÉSEK, AZ ÖNTÖZÉS, AZ IPAR, AZ ENERGITERMELÉS ÉS A HÁZTARTÁS TERÜLETÉN	
8.1.	Víztakarékos megoldások alkalmazása növénytermesztésben (növénykultúra, öntözési technológia, energiahatékonyság).

8.2.	Technológiai és hálózati veszteségek csökkentése.
8.4.	Víztakarékos megoldások az ipari vízellátásban.
13. IVÓVÍZBÁZISOK VÉDELME T SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK (VÉDŐTERÜLETEK, PUFFERZÓNÁK)	
13.1.	Ivóvízminőség biztosítása a csapnál, az EU Ivóvíz irányelvnek megfelelően (Az Ivóvízminőség Javító program befejezése, + monitoring).
13.2.	Ivóvízbázisok védelme, védőzónák kijelölése, tevékenységek szabályozása, módosítása (A diagnosztikai és a biztonságba helyezési program végrehajtása).
13.3.	A vízbázisvédelmi szabályozáson kívüli megoldások (egyedi megoldások, vízbázis-védelem szempontjából kedvező területhasználat váltás, jó gyakorlatok ösztönzése, területhasználókkal való megegyezés.
13.4.	Vízbiztonsági tervek készítése, alkalmazása.
17. TALAJERŐZIÓBÓL ÉS/VAGY FELSZÍNI LEFOLYÁSBÓL SZÁRMAZÓ HORDALÉK- ÉS SZENNYEZŐANYAG TERHELÉS CSÖKKENTÉSE	
17.1.	Szennyezőanyag és hordalék lemosódás csökkentése gyepesítéssel, fásítással, lejtős területeken teraszolással, beszivárgó felületekkel, belterületi növénytermesztés izolálásával
21. TELEPÜLÉSEKRŐL, ÉPÍTETT INFRASTRUKTÚRÁBÓL ÉS KÖZLEKEDÉSBŐL SZÁRMAZÓ SZENNYEZÉSEK MEGELŐZÉSE ÉS SZABÁLYOZÁSA	
21.1.	Kommunális hulladéklerakók megfelelő kialakítása, működtetése és ellenőrzése.
21.5.	Illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása.
21.7.	A Szennyvíz Program megvalósítása (csatornázás, egyedi szennyvízkezelés).
21.8.	Azonos céllal, mint 21.7, de a Szennyvíz Programban jelenleg nem szereplő agglomerációkra.
21.9.	További csatornarákötések elősegítése és megvalósítása.
21.10.	Csatornahálózatok rekonstrukciója.
23. A TERMÉSZETES VÍZVISSZATARTÁST ELŐSEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK	
23.2.	Csapadékgazdálkodás, táblaszintű vízviSSZatartás a táblákon belül a beszivárgás növelése és a lefolyás csökkentése érdekében.
29. MEZŐGAZDASÁGI TELEPEKRŐL (ÁLLATTARTÁSBÓL) SZÁRMAZÓ TERHELÉS CSÖKKENTÉSE	
29.2.	Állattartótelepek korszerűsítése az EU Nitrát Irányelv alapján.
31. BESZIVÁROGTATÁS, VISSZASAJTOLÁS KORSZERŰSÍTÉSE, SZABÁLYOZÁSA	
31.1.	Talajvízdúsítás szabályozása.
32. NEM VÍZIGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ FELSZÍN ALATTI VÍZELVONÁSOK SZABÁLYOZÁSA, A HATÁSOK ENYHÍTÉSE	
32.1.	Bányászati vízkivételek szabályozása és a víz felhasználása.
32.2.	Folyók eltereléséből, bevágódásából származó alacsony folyó vízszint miatt bekövetkezett talajvízszint-süllyedés kompenzációja vízpótlással, mederbeli fenékgátas duzzasztással.
36. SZAKSZERŰTLENŰL KIKÉPZETT KUTAK ELLENŐRZÉSE, REKONSTRUKCIÓJA, FELSZÁMOLÁSA	
36.1.	Szakszerűtlenül kiképzett kutak ellenőrzése, rekonstrukciója, felszámolása.

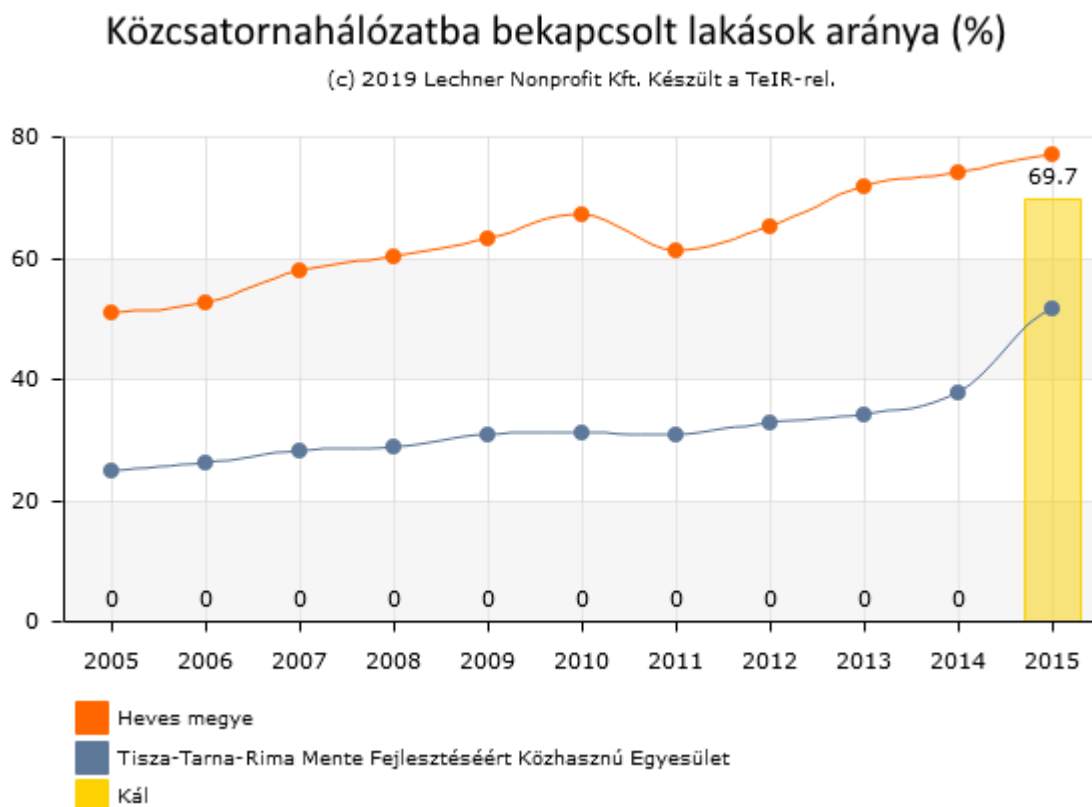
Az intézkedési elemek leírását a kódokkal fenti táblázat tartalmazza

3.4.6.3. Csatornázottság, szennyvíz-elvezetés

Kál nagyközség a Heves Megyei Vízmű Zrt. Füzesabonyi Üzemegységéhez tartozik. A szennyvízgyűjtő alaphálózata és első tisztítóműve 1980-ban épült. A tisztítás elve: eleveniszapos oxidációs árok. 2006-ban megvalósult a teljes térségi szennyvízelvezető rendszer kiépítése (Füzesabony, Dormánd, Besenyőtelek). A Kál térségi szennyvíztisztító telepet 2015-ben adták át, amelyen 6 település (Aldebrő, Feldebrő, Tófalu, Kál, Kápolna, Kompolt) szennyvize kerül tisztításra eleveniszapos technológiával.

A szennyvíztisztító által megtisztított szennyvizek befogadója a Tarna-patak. A szennyvíztisztító telep kapacitása 900 m³/d illetve 10.000 LEÉ.

3.4.6.4. Felszíni vízvezetés, csapadékvíz elvezetés

A belterületi vízrendezés kifejezetten önkormányzati feladat, és a települések felszíni vizeinek az elvezetésével foglalkozik. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése tartalmazza a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat, melynek 11.

pontja szerint az önkormányzat feladata a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás.

A település a Tarna folyó mellett helyezkedik el. A karbantartási sáv szélessége a Tarna folyón 10-10 m, egyéb vízfolyásoknál 6-6 m, a területe biztosítva van. A meder rendezett és kiépített, hullámtéri tározóként működik a gátak között. Jelenleg a csapadékvizeket több árok vezeti le a patakba. Új beépítést (gazdasági terület) tervezni csak a vízrendezési munkák egyidejű tervezésével lehet. Az érvényes rendelet szerint a karbantartási sávban csak könnyen bontható kerítés lehet. A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 49. § (1) bekezdés szerint a vízfolyások, csatornák medrének, valamint műtárgyainak kiépítési mértékét

a) belterületen és a kiemelt jelentőségű létesítmények környezetében 1-3%-os,

b) külterületen a veszélyeztetett értékek, valamint az előtéssel veszélyeztetett terület a területhasználat, illetve az érintettek igényének figyelembevételével legfeljebb 10%-os

előfordulási valószínűségű vízhozam levezetésére kell méretezni. Csapadékból származó helyi vízkárokat kiváltó körülmények: A település belterületére lehulló csapadékból származó helyi vízkárok tekintetében a települést érintő nagy intenzitású nyári záporok a meghatározók. A hóolvadásból és a tartós őszi esőzésből Kál településen elsősorban akkor keletkezhet vízkár, ha valamilyen durva elvezetési hiányosság keletkezik, ami az elvezető művek rendszeres karbantartásával megelőzhető lenne.

3.4.6.5. Felszíni vizek, vízminőség

A 2-11. Tarna megnevezésű tervezési alegység – a Tisza részvízgyűjtő részeként – a Tarna-patak vízgyűjtő területét foglalja magába. Az alegység nagyjából Heves megye, kisebb részt Nógrád megye és Jász-Nagykun-Szolnok megye területén helyezkedik el. A tervezési alegység névadó, és legfontosabb vízfolyása a Tarna-patak. Az É-D-i folyásirányú Tarna-patak a Mátra keleti oldalvizeinek levezetője, három ág összefolyásából keletkezik, a Leleszi, a Parádi és a Ceredi Tarnából. A teljes vízgyűjtő terület 2.116 km². A Tarna legjelentősebb mellékvízfolyása a Gyöngyös-patak, a Mátra nyugati oldalvizeinek levezetője, amelynek vízgyűjtője 544 km², a Tarna vízgyűjtő 25,7%-a. A tervezési alegység területi határait, a domborzatilag zárt egységet alkotó és vízrajzilag is önálló Tarna vízrendszer természetes vízválasztói jelentik. A teljes vízgyűjtő hazai területre esik. Kál település közigazgatási területét a Tarna folyó érinti, a vízfolyás ~33,180-31,140 fkm szelvényei között.

Kál nagyközség közigazgatási területét két ártéri öblözet érinti: nyugaton a 2.38 Tarna-Tarnóca közti, délnyugaton pedig a 2.37 Laskó-Tisza-Zagyva-Tarna-közi ártéri öblözetek érintik.

„A folyók mértékadó árvízszintjéről” (MÁSZ) szóló 11/2010. (IV.28.) KvVM rendelet a 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet alapján módosításra került. Kál nagyközség közigazgatási területére mértékadó árvízszintek az alábbiak:

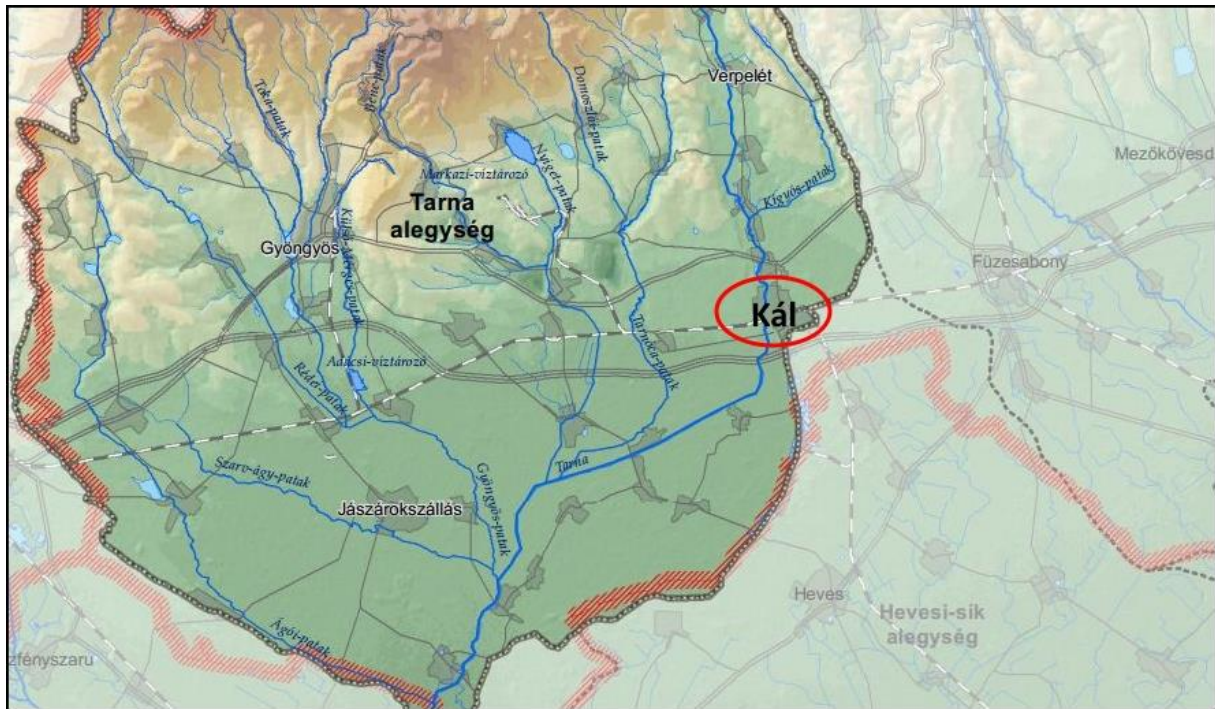
Tarna:

31,140 fkm szelvényben: 110,93 m.B.f

33,180 fkm szelvényben: 113,23 m.B.f

Kál település a Tarna bal partján, a 08.12. számú védelmi szakasz 35+788 - 36+185 fkm és a 31+107 - 33+175 fkm között, a Tarna jobb partján, a 08.13. számú védelmi szakasz 30+ 740 - 32+962 fkm között érinti a nagyvízi medret.

A nagyvízi mederrel érintett területek használatával és hasznosításával kapcsolatban a „nagyvízi medrek, parti sávok, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet előírásai az irányadóak.

A tervben vízgazdálkodási területként vannak nyilvántartva a vízfolyások, patakok, tavak és a jelentősebb árkok, valamint azok parti sávjai. A patakok part éleitől, illetve depóniáinak mentett oldali lábvonaltól számított 6,0 m széles parti sávot kizárólagos állami tulajdonú vízfolyásoknál illetve a többi vízfolyásnál 3,0 méteres parti sávot kell szabadon hagyni a 83/2015. (II.14.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően, karbantartási és fenntartási munkálatok elvégzésére. Ezeken területeken állandó épület, építmény, kerítés nem helyezhető el, továbbá fás szárú növények telepítése is tilos.

3.4.6.6. Termőföldek védelme

Kál település területének jelentős része a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.6.) Kormányrendelet alapján nitrát-érzékeny terület.

A termőtalajok pusztulását, erózióját, termőképességük csökkenését - szélső esetben megsemmisítését – a víz és a szél idézi elő. Mindkét tényező káros hatása csökkenthető, vagy megszüntethető erdősítéssel, fásítással. Az erdő védi és javítja a saját és hozzá csatlakozó területek talaját. A kedvező térbeli elosztással telepített erdősítések záródásuk után, 4–6 éves koruktól, betöltik talajvédelmi rendeltetésüket.

Az erdőterületek valós területhasználatoknak megfelelő átsorolása, s ily módon rögzítése hosszú távon biztosítja az erdők fenntartását, újra telepítését.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerint a termőföldön történő vagy arra hatást gyakorló beruházásokat, tevékenységeket úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldeken a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak. A beruházások során a beruházó köteles a gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról. A humuszos termőréteg letermelésével, megmentésével, hasznosításával, továbbá az érintett termőföldek helyreállításával kapcsolatos munkálatokat talajvédelmi terv alapján kell elvégezni.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerint a termőföldön történő vagy arra hatást gyakorló beruházásokat, tevékenységeket úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldeken a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak. A beruházások során a beruházó köteles a gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról. A humuszos termőréteg letermelésével, megmentésével, hasznosításával, továbbá az érintett termőföldek helyreállításával kapcsolatos munkálatokat talajvédelmi terv alapján kell elvégezni. A nitrát-érzékeny területeken a magasabb szintű előírások szerint kell eljárni.

3.4.7. Táj- és természetvédelem

- Országos védelem alatt álló terület

- Tájvédelmi körzet

Kál nagyközség közigazgatási területét a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területe érinti. A területet a 9/1993 (III.9.) KTM rendelettel nyilvánították védetté.

- Védett természeti terület

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében országos védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, földvár, kunhalom, melyek természeti emlékek minősülnek. E törvény hatálya alá tartozik a Csörsz-árok, mely ókori védelmi célból épült földmű – gyakorlatilag földvár.

- Természeti területek

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 15.§ (1) pontjában szereplő feltételeknek eleget tevő területek tervezett természeti területként kezelendők.

„15. § (1) Természeti területnek minősül, ha a 4. § d) pontjában meghatározott feltételeknek megfelel:

a) az erdő, gyeperdő, nádas, művelési ágú termőföld;

b) a művelés alól kivettként nyilvántartott földterület, ha nem építmény elhelyezésére szolgál, vagy ha e törvény hatálybalépésekor, véglegessé vált döntéssel jóváhagyott bányászati műszaki üzemi terv alapján nem áll bányaművelés alatt;

c) a mező- és erdőgazdasági hasznosításra alkalmatlan földterület.”

- Természetközeli terület

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. Rendelet 30/A.§ (1) bekezdése értelmében a mocsár, a nádas, és a sziklás terület természetközeli területnek minősül. A (2) bekezdés szerint természetközeli területen épületet elhelyezni nem lehet.

Kál közigazgatási területén természetközeli terület területfelhasználás került kijelölésre a belterületi 804 és 820 hrsz-ú illetve a külterületi 0109/3 hrsz-ú földrészlet b alrészletén. Mindhárom esetben mocsár művelési ágú területek kerültek átsorolásra.

- Érzékeny természeti területek (ÉTT)

Kál község közigazgatási területét az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet alapján ÉTT érinti. A rendelet szerint a Kiemelten fontos érzékeny természeti területek közül a Hevesi-sík területén belül érintett a nagyközség közigazgatási területe is.

Natura 2000 területek

Kál közigazgatási területét az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendeletben kihirdetett, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V.11.) KvVM rendelettel közzétett Natura 2000-es területek közül a Hevesi-sík (területkódja: HUBN10004) nevű különleges madárvédelmi terület érinti.

- Országos ökológiai hálózat (magterület, ökológiai folyosó, puffer-terület)

Kál közigazgatási határain belül magterület nem került kijelölésre. A települést az országos ökológiai hálózat elemei közül az ökológiai folyosó és az ökológiai hálózat pufferterülete érinti, a területi elhelyezkedést a településszerkezeti terv ábrázolja. Az Országos Ökológiai Hálózat övezetei a településrendezési eszközökben a Bükki Nemzeti Park Igazgatósága 282/2009. (XII.11.) Kormányrendelet szerinti adatszolgáltatása alapján kerültek lehatárolásra.

- Egyedi tájértékek

A településen 18 db egyedi tájérték található a Bükki Nemzeti Park 2017-es adatszolgáltatása alapján.

A tervben szereplő módosításokat természetvédelmi érdekeket nem sértenek.

3.4.8. Zöldfelületi rendszer

Az Országos településrendezési és építési követelményekről szóló, többször módosított 253/1997. (XII.20.) Korm.rendelet (továbbiakban: OTÉK) 9.§ értelmében a helyi építési szabályzatban gondoskodni kell a közigazgatási területen a klimatikus viszonyok megőrzése, javítása érdekében a telkek növényzettel fedett részéből, a zöldterületekből és az erdőkből álló egységes és összefüggő rendszer kialakításáról. Ennek figyelembe vételével a zöldfelületi rendszer szerkezeti kapcsolatait a településszerkezeti terv ábrázolja.

Kálon a szélesebb utcákkal rendelkező történeti településközpontban harmonikus utcakép alakítható ki. A már meglévő fasorokat kell kiegészíteni a hiányzó helyeken, amivel hangulatosabb és kellemesebb látvány valósítható meg. A fasorok továbbá kiemelik a település fő útvonalait, irányítják a tekintetet. További pozitív hozadéka az árnyékvetés, ami előny nyáron az utcán sétáló gyalogosoknak és az ott parkoló gépjárműveknek is. A történeti településközpont a településrész déli szélétől a Fő térig gömbakác fasorral rendelkezik, míg a Fő tértől a vasútig cseplésmeggy fasor kerül beültetésre.

A falusias településrészen a közterületre ültetett gyümölcs és diófák, a kisebb méretű tuják és a fenyőfélék a jellemzőek. Javasolt a már kialakult fasorok fenntartása, szükség esetén azok pótlása.

A település külterületén szintén fontos a fásítás és növényzónák kialakítása, melyek egyrészt védik a mezőgazdasági területeket a különféle természeti eróziós hatásoktól, másrészt biztosítják a zöldfelületi elemek közötti funkcionális és ökológiai kapcsolatot.

Kál Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2017. (XII.29.) számú, a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelete meghatározza a közterületre történő növénytelepítés szabályait, a melléklete pedig tartalmazza a fásításra, növénytelepítésre javasolt őshonos növények jegyzékét, valamint a tiltott telepítésű, inváziós fajták jegyzékét.

Az önkormányzati rendelet értelmében kerítések elé a közterületre tömör sövény, cserje és fa úgy ültethető, ha a gyalogos és gépjármű közlekedést nem akadályozza, gátolja. Az épületek, építmények környezetének rendezése során tilos inváziós fajták telepítése.

Zöldfelületi rendszer fejlesztése

A zöldfelületi rendszer fejlesztésébe a lakosságot is javasolt bevonni.

A település fejlődése, alakulása alapján a települést javasolt zónákra (lakó területek; közösségi célú közterületek; kereskedelmi-, ipari és mezőgazdasági telephelyek;) felosztani, melyek zöldfelületein javasolt olyan növény fajok-fajták használata, melyek a melegebb-szárazabb klímájú városi körülmények között is nagy biológiai aktivitást produkálnak, de nem tartoznak az özönnövények közé.

A település turisztikai fejlődése, alakulása érdekében a település zöldfelületein javasolt olyan növény fajok-fajták használata, melyek a melegebb-szárazabb klímájú települési körülmények között is nagy biológiai aktivitást produkálnak de nem tartoznak az özönnövények közé, javasolt kidolgozni a közterületek és magán kertek kialakítási elveit.

Javasolt a település intézményi zöldterületeinek (iskolák, temető, kegyeleti park) beültetési intenzitásának, a fás állományok mennyiségének, védelmi képességének növelése.

3.4.9. A terv által érintett hatásterület azon jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásolhat.

A tervben szereplő változások a korábbiakban már kifejtettek szerint környezeti szempontból nem jelentősek, nem járnak negatív hatással, tehát a terv megvalósulása jelentősen nem befolyásolja a terv hatásterületének jellemzőit.

3.4.10. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól 24.§ (1) szerint a rendezési tervben az övezeteket a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján kell meghatározni.

A hatályos Településrendezési terv övezeti rendszere esetenként a kialakult településképi szerepkör és használat szerinti besorolásokat tartalmazott, így a felülvizsgálat az áttekinthetőségre törekedett, melynek során az építési övezeteket a tényleges használat szerint sorolta be.

Kál utolsó becsült népessége 3 555 fő (2019 évben) [4], ami akkori Magyarország népességének 0.04%-a (Heves megyének 1.2%-a). Népsűrűsége 102 fő/km². A népességszáma az 1960-as évektől lassú, de csökkenő tendenciát mutatott. A népesség csökkenésének elsődleges oka az elvándorlás, és csak másodlagos ok a természetes fogyás. Az ország átlagos népsűrűsége ekkor 106,8 fő/km². A település eltartó képessége tehát környezetével együttesen biztosítható.

A módosítások közül a népsűrűséget közvetlenül egyik fejlesztés sem növeli.

3.4.11. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg

A konfliktusok, problémák összegyűjtése a jelen tervhez készült megalapozó vizsgálatban részletesen szerepelnek.

A tervben szereplő módosulások a településen jelen lévő konfliktusokra általánosságban nem tudnak válaszul szolgálni, azokra nincsenek jelentős hatással.

Kál településen az alábbi környezetvédelmi konfliktusokra, problémákra kell leginkább összpontosítani a közeljövőben:

Zaj- és rezgésterhelés

A település legnagyobb zajterhelése a közúti közlekedésből származik. A település szempontjából az autópálya nyomvonala megnyugtató távolságban található a védendő lakóterületektől, így zajproblémák nem merülnek fel az üzemelésével kapcsolatban.

A belterületi utaknál az esetlegesen felmerülő problémák a közúti közlekedés tekintetében a forgalomsűrűség csökkentésével, a nehézjárművek részarányának csökkentésével, sebességkorlátozással, forgalomcsillapítással, indokolt esetben az útburkolat cseréjével biztosítható.

A közlekedési vonalas létesítményeken túl a településen a zajterhelés jellemzően az ipari területek környezetében lehet jelentős. A település településszerkezete zaj elleni védelmi szempontból szerencsésnek tekinthető, a lakó és ipari terület felhasználások jól elkülönülnek egymástól, még ha védőövezet nem is került kijelölésre, illetve nem is valósult meg minden érintkezési ponton.

A zaj-és rezgés elleni védelem területén a helyi viszonyoknak megfelelő szabályozás megalkotásán, kialakításán keresztül a települési önkormányzatok jelentős szerepet játszanak. Tervezett, megfontolt településrendezéssel számtalan probléma, konfliktus megelőzhető. Cél az, hogy már a településrendezés szintjén szabályozásra kerüljön, hogy zajjal járó gazdasági tevékenységek és lakó, üdülő funkció egy területen belül, vagy közvetlen szomszédos területen ne legyen megengedett. Elmondható, hogy a széles társadalmi problémát vethet fel egy csendes falusias, kisvárosias lakókörnyezetben, vagy üdülőterületen még olyan

területhasználat engedélyezése is, mellyel ugyan a területre előírt zajterhelési határértékek betartásra kerülnek, de jelentős zajnövekményt okoznak-okozhathatnak az érintett területen. Mindezek figyelembe vételével a szabályozási terv legtöbb tervezett változása zaj elleni védelmi szempontból semleges, támogatható, a zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Ami nagy odafigyelést és átgondolást igényel az önkormányzati módosítási szándékoknál a gazdasági területfejlesztés. A javasolt zaj elleni védelmi intézkedések betartása szükséges a kiemelt módosításoknál.

Erdőterületek kezelése

Az erdőterületeknek alapvető jelentősége van az élővilág megóvása, a települési környezet minőségének javítása, valamint tájésztétikái, környezet- és talajvédelmi szempontból egyaránt.

Az erdőterületek vonatkozásában a terv az Országos Erdőállomány Adattárának 2019-es adatait vettük figyelembe. Ezáltal az erdőterületek védelmi, gazdasági és közjóléti erdőterületbe kerültek kijelölésre ott, ahol más jogszabály általi rendelkezés azt nem tiltotta. E változás előnyös, mivel megszabja a területfelhasználási kategória későbbi használatának rendszerét, mely védi az erdő faállományát a túlzott beépítéstől és a káros emissziós tevékenységektől.

Klímaváltozás

A klímaváltozás az egyik legnagyobb környezeti kockázat, amely a lakosság életmódját, életfeltételeit érheti. Az éghajlat tartós megváltozása, az egyre szélsőségesebb időjárás nemcsak természeti jelenség, hanem számos káros gazdasági, társadalmi és környezeti következményekkel is jár. A különböző földrajzi régiók fejlődését eltérően befolyásol(hat)ja a klímaváltozás, illetve annak hatásai. A hatások területi differenciálódása mellett az egyes régiók klímaváltozással szembeni alkalmazkodási és ellenálló képessége is markáns különbségeket mutat. Azokban a régiókban, ahol a gazdasági szerkezet nagyobb mértékben épít olyan ágazatokra, melyekben az időjárás szerepe meghatározó (például mezőgazdaság, turizmus), nagyobb sérülékenységgel, több kockázati tényezővel és változatos alkalmazkodási lehetőségekkel szükséges tervezni. Hazánkban is a szegényebb térségek - adaptációs kapacitásaik szűkössége miatt - kiszolgáltatottabbak a klímaváltozással és általában a környezeti állapot változásaival szemben. A hátrányos helyzetű térségek, illetve bizonyos társadalmi rétegek (pl. alacsony jövedelmű, idősebb korosztályok) védekezési lehetőségei

korlátozottak, így az éghajlatváltozás által okozott hatások bekövetkeztével nőhetnek a térségek közti gazdasági, társadalmi, életmódbeli különbségek.

A klímaváltozás hazánkat is érintő negatív hatásai (szárazodás, extrém időjárási események gyakoribbá válása, hőhullámok, árvizek stb.) veszélyeztetik a nemzetgazdaság kiemelkedő fontosságú erőforrásait, így a termőföldet és az élelmiszer-termelést, az egészséges ivóvízellátást, illetve a vagyontárgyakat, esetenként az emberi életet is. Az egyre nagyobb árvizek és súlyos hőhullámok már most is komoly károkat okoznak.

Közismert és tudományosan is egyértelműen alátámasztott, hogy a Kárpát-medencére, Magyarországra, benne a legmélyebb térszíni fekvésű részeket képező alföldekre az időjárási és hidrológiai szélsőségek a jellemzőek. Évről évre egyre igazabbá válik az állítás, hogy a víz vagy túl sok, vagy túl kevés. Akár egy éven belül is nagy lehet a belvíz veszély és az aszályérzékenység is ugyanazon a területen. Ennek egyik oka a légköri csapadék igen nagy tér- és időbeni változékonysága, a nagy intenzitású záporok gyakoriságának és súlyosságának a növekedése, a talaj potenciális vízraktározó képességének mérsékelt volta, illetve kihasználatlansága. Az elmúlt 100 év legsúlyosabb aszályos éveinek gyakoriságát vizsgálva megállapítható, hogy 1931-1970 között 5 ilyen év volt (12,5%), 1971-2010 között viszont 9 év (22,5%), azaz gyakoriságuk majdnem megduplázódott.

A település klímája az Alföld és a hegyvidék határán lévő településekre jellemzően az országos átlagtól melegebb és szárazabb nyáron, télen pedig hidegebb. A tenyészidőszakra eső csapadék 250-300mm körüli, a téli csapadék azonban segíti a növényzet tavaszi megindulását.

Az időjárási szélsőségek a globális felmelegedés hatására erősödnek: hosszabbak az aszályos időszakok, erősebbek a viharok idején a szelek, intenzívebbek a zivatarok és a jégesők.

Mint minden település, Kál klímája is melegebb és szárazabb, mint a környező táj, ez részben a település épített elemei sűrűségének következménye, ugyanis ezek jobban magukba zárják, majd intenzíven kisugározzák a környezetükbe a hőt. Dinamikus hőegyensúly van jelen mindenütt, mely a beérkező és kisugárzódó valamint a felhasznált energiák pillanatnyi eredője. Ez a hőegyensúly magasabbra tolódott, így emelkedik a település hőmérséklete is.

A hőegyensúly viszont megváltoztatható. A paraméterek közül a beérkező energiákon nem tudunk módosítani. Változtatni lehet viszont a beérkező energiák elnyelődésén, ezen keresztül a környezetbe való kisugárzáson, az energiák felhasználásán, valamint a kisugárzott hő településről való eltávolítása is segíti a települési klíma javulását.

Az energia elnyelődés csökkentésének alapvetően három eszköze van:

- az épített felületeket minél világosabb színűre kell színezni, miáltal a fényben lévő energia kisebb mértékben nyelődik el a felületek anyagába
- optimalizálni, csökkenteni kell a szilárd, épített felületeket, részben a szükségtelen felületek megszüntetésével, részben növényzeti fedéssel
- Növelni kell a zöldfelületek mennyiségét, parkok, kertek létesítésével, de akár tetőkertek, zöldfalak építésével. A zöldfelületek aktívan képesek a beérkező energia szerves anyaggá és oxigénné alakítására.

Kifejezetten fontos még a csapadékvizek szilárd felületekről, a településről való elfolyásának lassítása és csökkentése. Ebben a munkában is fontos eszköz a tetőkert, de nagyon fontos a burkolatok víz áteresztő képességének javítása, vagyis a teljesen zárt burkolatok fokozatos cseréje hézagos, áteresztő burkolatra. Lehetőség nyílik még a szilárd felületekről (tetők, burkolatok) összegyűlő csapadékvíz zöldfelületeken való szikkasztására is ún. szikkasztó ládák földfelszín alá építésével – a ládák a hirtelen lezúduló vízből jelentős részt tudnak tárolni, majd a növényzet számára használható módon a talajba szikkasztani.

Fontos még a település számára, hogy esetlegesen vízfelületek jelenjenek meg, ugyanis a természetes vízfelület emeli a talajvízszintet, párolgásával emeli a levegő páratartalmát és hűti a levegőt. Ezen felül a vízi növényvilág rengeteg oxigént termel, és por- valamint pollen megkötő szerepe is jelentős.

Összességében megállapítható, hogy a településen jelenleg tapasztalható környezeti konfliktusok alakulására hosszú távon jelenlegi terv, az abban szereplő módosulások nincsenek se pozitív, se negatív hatással.

A településrendezési terv a valósághoz közelítő, jól használható megoldásokra tett javaslatot.

A terv elmaradása a hatályos tervi állapotot konzerválná, nem rögzítené a jogszabályi elvárásoknak, s a valós területhasználatoknak megfelelő változásokat.

3.5.A terv megvalósulásával közvetlenül, vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

Ahogy az az előző fejezetekben bemutattuk, a terv módosításai nem jelentenek jelentős hatást a környezetre. A terv hatására lokális jelleggel – kis, tolerálható mértékben - közvetlen környezeti igénybevétel és közvetett hatások jelentkeznek.

3.5.1. Természeti erőforrások közvetlen igénybevétele és a környezet terhelése

Jelen környezeti vizsgálat 3.1. fejezetében részletesen bemutattuk a terv által előírányozott módosításokat csoportosítva, illetve kiemelve a lényeges, egyedi módosításokat egyenként. Ugyanebben a fejezetben részletesen elemeztük a terv megvalósulásával (tehát a módosításokkal) közvetlenül, vagy közvetve kiváltott környezeti hatásokat is. Célszerűen azért ebben (3.1.) fejezetben tettük meg a hatások részletes kifejtését, mivel a terv terjedelmének csökkentése érdekében nem tartottuk indokoltnak azok kétszeri bemutatását.

A terv módosításai legnagyobbbrészt a valós területhasználatnak megfelelő szabályozásokat rögzítik, melyeknél környezetre gyakorolt közvetlen hatások nem jelentkeznek. A módosítások kisebb része az önkormányzati igényű módosítás, melyeket tehát a 2.1.1. fejezetben részletesen bemutattunk. Ezen módosítások egy részénél feltételezhető kisebb mértékű közvetlen vagy közvetett hatás (zajkörnyezeti állapotra, talajra, stb), azonban ezen hatások egy esetben sem jelentősek, nem lépik át az adott környezeti elem terhelhetőségének határait. Az erdőterületek vonatkozásában az Országos Erdőállomány Adattárának 2019-es adatait vettük figyelembe. Ezáltal az erdőterületek védelmi, gazdasági és közjóléti erdőterületbe kerültek kijelölésre ott ahol más jogszabály általi rendelkezés azt nem tiltotta. E változás előnyös, mivel megszabja a területfelhasználási kategória későbbi használatának rendszerét, mely védi az erdő faállományát a túlzott beépítéstől és a káros emissziós tevékenységektől.

3.5.2. Társadalmi, gazdasági folyamatok

A módosítások változatlanul hagyják a település társadalmi, gazdasági viszonyait.

3.6.A terv megvalósulása esetén várható, a környezetet érő hatások, következmények előrejelzése

3.6.1. Közvetlen környezet igénybevétel, vagy terhelés a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra és épített környezetre, részeként az építészeti és régészeti örökség).

A környezeti elemekre gyakorolt hatások a terv egyes módosítására egyenként, illetve csoportosítva a 3.1. fejezetben bemutatásra kerültek. Összefoglalva az alábbiak állapíthatók meg:

Levegővédelem

A tervezett módosítások a levegő védelmére, minőségére pozitív hatással bírnak. Az erdőterületek valós területhasználatoknak megfelelő rögzítése hosszú távon biztosítja az erdők fenntartását, újra telepítését, s ezáltal a levegő minőségének kismértékű javulását.

Zaj- és rezgésterhelés

Zaj elleni védelmi szempontból a legtöbb módosítás hatására a zajkörnyezeti állapot nem változik. Az önkormányzati fejlesztési szándékoknál – a zajvédelmi javaslatok, intézkedések, korlátozások betartásával – a káros hatások elkerülhetőek, illetve nem jelentősek. A külterületi módosításoknál, mivel nincs védendő objektum, módosítás zaj elleni védelmi szempontból nem kifogásolható.

Zaj elleni védelmi szempontból az alábbi módosítások kerültek kiemelésre:

- 9: Zöldterület → Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület.
Az átsorolása zaj és rezgés elleni védelmi szempontból csak bizonyos korlátozásokkal ajánlott, az É-i részen építési korlátozás javasolt a lakóterület védelmének megvalósítására.
- 22: Kertvárosias lakóterület → Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
Átsorolása zaj és rezgés elleni védelmi szempontból bizonyos korlátozásokkal javasolt, az Dk-i részen építési korlátozás javasolt a falusias lakóterület védelmének megvalósítására.
- 26: Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület → Ipari gazdasági terület

Ugyan a kialakult állapotnak megfelelően - önkormányzati kérelemre történik a változás, az átsorolása zaj és rezgés elleni védelmi szempontból csak bizonyos korlátozásokkal javasolt, a terület K-i részén építési korlátozás szükséges a lakóterület védelmének megvalósítására.

- 44: Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület → Falusias lakóterület
Megfontolandó, hogy a vetőmagüzem déli részén lévő területek átsorolása feltétlen szükséges – e. Amennyiben beépíthető, zaj elleni védelmi szempontból védendő területté válik, az a vetőmag üzem részére zajvédelmi intézkedéseket, műszaki beavatkozásokat tehet szükségessé, illetve a vasútvonal közelsége is ezeken a területen folyamatos zajterhelést jelent a beépítésre kerülő védendő övezetben. Mindenképpen javasolt egy védőövezet kialakítása és fenntartása, mind a jelenleg is gazdasági területként hasznosított övezet, mind a kötöttpályás közlekedési terület felől.
- 107: Falusias lakóterület → Ipari gazdasági terület, valamint a 110: Kertes mezőgazdasági terület → Ipari gazdasági terület
Az átminősítésre kerülő területeken és közvetlen közelében jelenleg nem található üzemi zajforrás ill. az alapzaj és háttérterhelés alacsony. A terület jelenleg mezőgazdasági művelésű terület: rajta jelenleg nincs telephely, zajterhelést jelentő pont/vonal/felületi forrás. A mezőgazdasági művelés zajkörnyezeti hatása elhanyagolható. A területek átsorolása, különösen a 107-es jelűé, zaj és rezgés elleni védelmi szempontból bizonyos korlátozásokkal javasolt, az É-i -i részen építési korlátozás javasolt a falusias lakóterület védelmének megvalósítására.

Mindezek figyelembe vételével a szabályozási terv legtöbb tervezett változása zaj elleni védelmi szempontból a megfogalmazott intézkedések, korlátozások betartása mellett támogatható, a zajkörnyezeti állapot az átsorolással alapvetően nem változik.

Felszíni, felszín alatti vizek védelme, talajvédelem

A tervezett módosítások a felszíni, felszín alatti vizek minőségére nincsenek befolyással.

Talajvédelem

A terv módosításai a talajra nem fejtenek ki jelentős hatást, a termőréteg terhelhetőségét egy esetben sem merítik ki. Az erdőterületté való átsorolások egy részénél a valóságban erdőként funkcionáló területek mezőgazdasági területként voltak besorolva. A gazdasági, illetve védőerdővé történő átsorolással biztosított, hogy az erdőterületek hosszú távon fennmaradjanak, s ezáltal a talajok, a humuszos termőréteg védelme megvalósuljon.

Élővilág, természet

A módosítások kapcsán nem feltételezhető sem az élővilágra, sem a természetre káros hatás.

Épített környezetre, részeként az építészeti és régészeti örökség

Az építészeti örökség védelmének szintjeit az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (1997. évi LXXVIII. tv.) szabályozza. Nemzetközi építészeti örökség - a "Világörökség jegyzék"-ben nyilvántartott világörökségi vagy világörökség várományos terület. A világörökségi és várományos területeket az OTrT is megjeleníti.

Az építészeti örökség fogalmát a 2001. évi LXIV. törvény (Örökségvédelmi törvény) kiszélesítette és a törvény szerint a kulturális örökség elemei közé a régészeti örökséget és a hadtörténeti örökség régészeti módszerekkel kutatható elemeit és a műemléki értékek (ami lehet egy országos építészeti örökség, nyilvántartott műemléki érték és műemlék), településkép-védelmi környezete is beemelte.

Műemléki értéknek tekintünk minden olyan építményt, történeti kertet, történeti temetkezési helyet, vagy sajátos területet, valamint ezek maradványát, továbbá azok rendeltetésszerűen összetartozó együttesét, rendszerét, amely hazánk múltja és a magyar nemzet vagy más közösség hovatartozás-tudata szempontjából országos jelentőségű történeti, művészeti, tudományos és műszaki emlék alkotórészeivel, tartozékaival és beépített berendezési tárgyival együtt.

A műemléki érték lehet nyilvántartott műemléki érték és a védettségi eljáráson átment műemlék.

A nyilvántartott műemléki érték a közhiteles nyilvántartásba vett, a 2001. évi LXIV. törvény alapján általános védelem alatt álló műemléki érték. Műemlékké csak az olyan

nyilvántartásba vett műemléki érték nyilvánítható, amelyet jogszabállyal védetté nyilvánítottak.

A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztálya által megküldött adatszolgáltatás szerint (2018. október 29.) Kál nagyközség területén lévő 2 db műemléki védelem alatt álló elem (1 db műemlék, 1 db műemléki környezet) volt található.

A területi védelem kategóriái szerint megkülönböztetjük az egyedi védelemű műemléket, a területi védelemű a műemléki környezetet, a műemléki jelentőségű területet és történelmi tájat.

A műemléki jelentőségű terület a település azon része amelynek jellegzetes a szerkezete, a beépítésének módja, az összképe, a tájjal való kapcsolata, terei és utcaképei, építményeinek együttese összefüggő rendszert alkotva történelmi jelentőségű és ezért műemléki védelemre érdemes. A területi védelem második kategóriája a műemléki környezet. A műemléki környezet a védetté nyilvánított műemlékkel közvetlenül határos ingatlanokat, valamint a közterületrészek és a közterületrészekkel határos ingatlanokat jelenti, de ezek kijelölése nem automatikus. Kál közigazgatási területén 1 műemléki környezet található,

Helyi védelem alatt álló értékek

Kál Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2017. (XII.29.) Önkormányzati rendelete a Településkép védelméről a helyi védelemnek két fajtáját különbözteti meg a helyi egyedi védelmet és a helyi területi védelmet. A rendelet értelmében nem került megállapításra helyi egyedi védelem és helyi területi védelem sem.

RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG

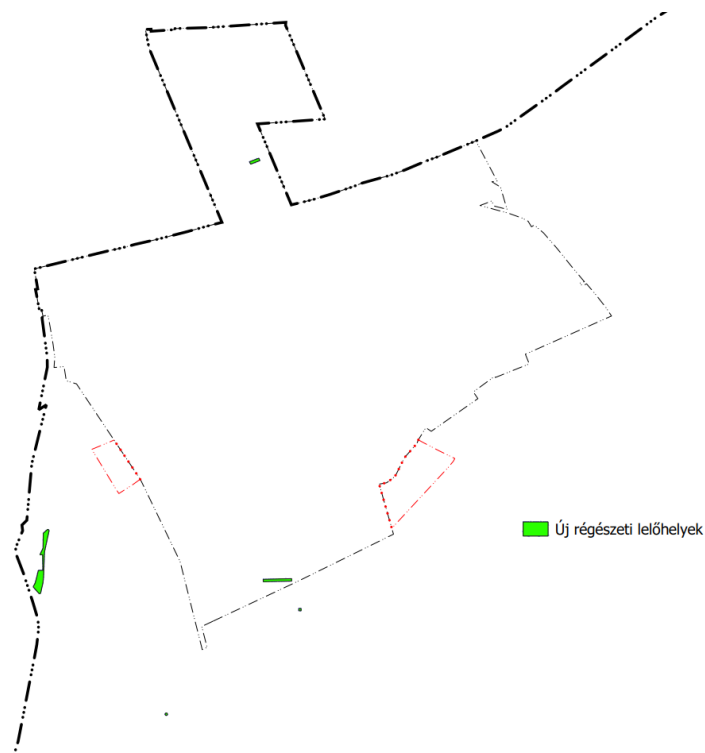
Régészeti örökségnek tekintjük az olyan az 1711 előtt keletkezett- az egyetemes kultúrát, az emberiség történetét, környezetével való kapcsolatát bemutató- emlékeket, amelyek a nemzet történelmének rekonstruálásához, népünk eredetének és fejlődésének történetéhez, az információszerzés fő forrásai.

A régészeti örökség védelme kiterjed a régészeti örökség felkutatására, értékelésére, számbavételére, nyilvántartására, megőrzésére, a régészeti lelőhelyek védetté nyilvánítására. Az örökségvédelem kapcsán a hatóság feladata a kulturális örökség elemei megőrzésének, fenntartható használatának elősegítése és támogatása. Minden a kulturális örökséget érintő fejlesztést az érintett hatóság bevonásával kell jóváhagyni. Kál területén a Miniszterelnökség nyilvántartása szerint 15 régészeti lelőhely található, melyből 1 a Csörsz-árok kiemelten védett (1620-33/1951 VKM).

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében kettő esetben beszélhetünk a településrendezési eszközök által előírányozott változtatások érintettségéről. A 85591 jelű 13. lelőhelyszámú Szennyvíztisztító telep elnevezésű nyilvántartott régészeti lelőhely esetében a szennyvíztisztító telep tényleges kiterjedésének és területének jelölése történik a településrendezési eszközök készítése során. A változtatások nem eredményeznek a jelenleginél kedvezőtlenebb állapotot, ugyanis a nyilvántartott régészeti lelőhely az ülepítő medencék által elfoglalt területen fekszik. A másik érintett régészeti lelőhely a 48944 azonosítószámú 7. lelőhelyszámú Akasztópart elnevezésű lelőhely, melynek területe a településrendezési eszközökben meghatározott erdő rendeltetésének változtatása tekintetében érintett. A változtatás az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott rendeltetés településrendezési tervekben történő rögzítése miatt történik. Itt sem földmunkára, sem más természetbeni változtatásra nem kell számítani. A nyilvántartás szerinti rendeltetés átvezetése a kialakult és más jogszabályokban meghatározott szabályok érvényesülését szolgálja.

A régészeti terepbejárás során a jogszabályokban meghatározottak szerint járt el a hatástanulmányt készítő múzeum. Az újonnan beépítésre szánt területek terepbejárása eredményeként elkészített terepbejárási jelentés illetve a mellékelt bejelentők alapján megállapítható, hogy a bejelentést 2020. július 29-én megtették az új régészeti területek esetében. A bejelentések tényleges megtörténtéért sem az önkormányzat, sem a terv készítői felelősséggel nem tartoznak.

NYILVÁNTARTOTT KULTURÁLIS ÉRTÉKEK

A Heves Megyei Értéktárban Kál nagyközség címszó alatt jelenleg 0 db települési érték szerepel. Az értéktár a magyar nemzeti értékekről és a Hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény szerint kezdte meg a működést és a megye hagyományait, helyi specialitású ételeit, italait, kézműves termékeit, a területén található építészeti, mezőgazdasági különlegességeket, növényeket, állatokat, természeti értékeket, kiemelkedő, egyedi értéket hordozó szokásokat gyűjti.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény meghatározása szerint nemzeti emlékhely a nemzet történelmében meghatározó jelentőséggel bíró helyszín, amely a magyar nemzet, illetve a magyar és az ország területén élő nemzetiségek összetartozását erősítő és identitásképző jellegénél fogva a nemzet önképében kiemelkedő fontossággal bír, továbbá amely országos jelentőségű állami megemlékezés színhelye lehet, és amelyet az Országgyűlés törvénnyel nemzeti emlékhellyé nyilvánít. Kál nagyközség területén nemzeti emlékhely nem került kijelölésre.

3.6.2. Kiemelt vizsgálat a műemlékeket és műemléki környezetet érintő változásokra (konkrét hasznosítási program bemutatása, és környezeti hatásai)

A Miniszterelnökségtől kapott adatszolgáltatások alapján megállapítható, hogy országos műemlék mint védett épített örökségi elem 1 db található, melyet a településrendezési változtatások nem érintenek. A műemléki védelem alapján a templom ex-lege műemléki környezete lehatárolásra került a tervekben. A műemléki környezet érintett az 52. és 60. módosítással, amelyek azonban nem tervezett módosulások, hanem a területfelhasználási egységek a jelenlegi területfelhasználáshoz történő igazítása miatt szükségesek. Az 52. módosítás a vízmű területét különleges közműterületbe sorolja, valamint a Főút alsó úton található benzinkút kerül kereskedelmi szolgáltató gazdasági területfelhasználásba a 60. módosítás szerint. A módosítások sem az utcaképben nem okoznak változást, sem a műemlékre illetve műemléki környezetre nem gyakorolnak hatást.

Összefoglalás:

A településrendezési eszközök készítése során keletkező hatások mind az országos védettségű épített értékekre, azok környezetére, a nyilvántartott régészeti lelőhelyekre semleges hatásúak, mivel többségében a tervekben történik változás a jelenlegi állapotokhoz igazodva. Az új

településrendezési eszközök feltüntetik a védett vagy védelemre tervezett épített örökséget és a régészeti lelőhelyeket, ezáltal védelmük biztosítása, a rájuk vonatkozó országos szabályok betartatása útján lehetséges. Az újonnan kijelölt beépítésre szánt területek vonatkozásában a terepbejárás eredményeként meghatározott új lelőhelyek esetében is feltüntetésre kerültek a védelemre tervezett területek, így az érintett földrészleteken földmunkával megvalósuló beruházások esetében is alkalmazni kell az országos szabályokat a régészeti értékek védelmének érdekében.

3.6.3. A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszereire, a biodiverzitásra

A tervezett módosítások a településre, annak klímájára, a levegő védelmére, minőségére összességében semleges, kis mértékben pozitív hatással bírnak. Az erdőterületek valós területhasználatoknak megfelelő rögzítése hosszú távon biztosítja az erdők fenntartását, újra telepítését, s ezáltal a levegő minőségének, a település mikroklímájának kismértékű javulását. A természeti rendszereire, biodiverzitásra – mivel többnyire a valós területhasználatok kerülnek rögzítésre – nincs sem pozitív, sem pedig negatív hatással. Az erdőterületek rögzítése, fenntartása biztosítja a természeti értékek, a meglévő biodiverzitás fenntartását.

3.6.4. A Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területen lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségei.

A terv a Natura 2000 területekre semmilyen negatív hatással nem bír.

A tervezett módosítások egy része vagy Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló CXXXIX. Tv. által meghatározott Erdők övezetének való megfelelés miatt szükséges, vagy az Országos Erdőállomány Adattárban az erdőtípus szerinti területfelhasználási módosítás. Ezen módosítások esetében a tényleges használat eddig is erdő volt.

Az Erdőterületeket érintő módosítások egy része Natura 2000 területen helyezkedik el. Mivel a módosítással hosszú távon biztosított ezen területek erdőként történő kezelése, használata (újratelepítés), a módosítások a Natura 2000 területekre egyértelműen pozitívan hatnak. A

módosítások megvalósulásával a Natura 2000 területek állapotának, a területen lévő élőhelyek és fajok megmaradása biztosított.

A terv egyéb módosításai természetvédelmi területeket, Natura 2000 területet nem érintenek.

3.6.5. Az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében, különösen életminőségben várhatóan fellépő változások

Közvetlenül javítja a lakosság életminőségét, a települési mikroklímát.

Azzal, hogy új beépítésre szánt területek nagysága minimális, a jó természeti, élhető környezet továbbra is fenntartható marad, ami a lakók külterületi szabadidős tevékenységeit, területhasználatát – a túlzó városiasodás visszafogásával – a továbbiakban is biztosítja.

3.6.6. Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése

A terv megvalósulásával általánosságban elmondható, hogy új környezeti konfliktusok, problémák nem jelennek meg, meglévő konfliktusok felerősödése nem várható.

Ahogy az a korábbi fejezetekben részletesen bemutattuk, egyes önkormányzati fejlesztési javaslatoknál kisebb mértékű környezeti konfliktusok esetlegesen feltételezhetőek, azonban a javasolt zajvédelmi intézkedések, korlátozások betartásával ezeknek az esélye minimálisra csökkenthető.

3.6.7. A környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése, vagy korlátozása

A terv a környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód feltételeire semleges hatású.

3.6.8. A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartása, vagy létrehozása

A tervben szereplő módosítások éppen ellenkezőleg hatnak, tehát a helyi adottságoknak megfelelő, valós területhasználatokká történő átsorolásokat helyezi.

3.6.9. Helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodnak

A terv azon helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak, nincs hattással.

3.6.10. A természeti erőforrások megújulásának korlátozása

A terv módosításai a természeti erőforrások megújulását nem korlátozza, az erdőterületek rendezésével épp ennek ellenkezője valósul meg. A valós területhasználatoknak megfelelő módosulások a természeti erőforrások megújulását nem befolyásolja.

3.6.11. A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára, vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására

A terv a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára semleges hatású.

3.7. Környezeti hatások értékelése a fenntartható fejlődés tükrében

A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, ami biztosítja a jelen generáció szükségleteinek, szociális jólétének megfelelő mértékű kielégülését, de nem fosztja meg a jövő nemzedékeket ennek lehetőségétől az által, hogy megőrzi és óvja a természeti erőforrásokat és a következő generációk számára és a növekedés mértéke nem haladja meg az ökológiai eltartó képesség határait.

A fejlődés a környezeti és természeti értékek védelme mellett a lakosság életkörülményeinek javítását biztosítja, úgy, hogy az ennek eszközeként tekintett gazdasági tevékenység végzése során a környezeti, természeti erőforrások kíméletes igénybevétele történjen.

Tekintettel a fenntartható fejlődés három dimenziójára (gazdasági, társadalmi, környezeti), csak az egymásra való kapcsolatuk (hatásuk) ismeretében biztosítható a kitűzött településrendezési célok elérése.

A fenntartható fejlődés környezeti alappillére valló tekintettel, a településrendezési eszközök meghatározásánál a tervezők kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy a tervezett változások során a környezeti elemek és rendszerek terhelhetőségét meg nem haladó (tehát regenerálódó) használata valósuljon meg, a környezeti értékek fenntartása, megőrzése biztosított legyen.

A településrendezési eszközök módosítása során fennálló főbb módosulások a 2.1.1. fejezetben részletezésre kerültek. A fejezetben a környezeti hatásokon túl az egyéb is kielemezésre kerültek. A tervben szereplő módosítások a fenntarthatóság megfelelnek.

3.8. Környezetvédelmi szempontból elfogadható változatok értékelése, a környezetvédelmi szempontból elfogadható változat(-ok) meghatározása

Jelen környezeti vizsgálat a szabályozási tervvel, annak alátámasztó munkarészerivel párhuzamosan készült, a szabályozási tervben javasolt változásokat folyamatosan, iteratív jelleggel vizsgálta. A javasolt módosítások a környezeti szempontoknak megfeleltek, így olyan igény nem merült fel, hogy a környezeti szempontok miatt valamely módosítást a tervből törölni kellett. Fentiek alapján tehát környezetvédelmi szempontból egyéb változatok szükségessége nem merült fel.

4. Javaslat

Kál új településrendezési tervével összefüggésben a terv megvalósulása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére, vagy ellentételezésére vonatkozó egyéb intézkedésekre, monitorizálásra. Javaslat a terv által befolyásolt más tervekben figyelembe veendő környezetvédelmi intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra

A tervmódosítások közül többségben vannak a pozitív hatást eredményező változások. Az erdőterületek jelentős növelése, a valós területhasználatok rögzítése, a zöldterületi kijelölések kedvező irányú változásnak tekinthetők.

A tervben szereplő változások hatására a település területén a biológiai aktivitás nőtt. A biológiai aktivitásérték változását bemutató táblázatot lásd. a Településszerkezeti Terv. mellékletében.

A terven az államigazgatási eljárásban adatszolgáltatás alapján feltűntetésre kerültek a jogszabályok által meghatározott elemek. Ezek feltűntetése megkönnyíti a területre vonatkozó korlátozások megismerését, a védelmet igénylő elemek figyelembe vételét.

Egyik módosítás sem jár jelentős környezetterheléssel. Településrendezési szinten a hatások elemzése döntően a „pozitív hatást okoz” irányába mutat.

A környezeti értékelés a településrendezési eszközökkel együtt, iterálva készült. Az értékelés során felmerült, a terv következtében várható környezetet érő káros hatások mérséklésére, elkerülésére tett javaslatok a tervbe beépültek. Ezek ismertetése részben a 3.6. fejezetben megtörtént. Jelen fejezetben csak azon javaslatok ismertetésére kerül sor, melyek a településrendezési tervbe még nem épültek be:

- A jövőben tervezett gazdasági területfejlesztések ütemezése.
- A településrendezési eszközök által lehetővé tett fejlesztések megvalósításnál az elérhető legjobb technika alkalmazására (BAT).
- A beültetési kötelezettségek szigorú ellenőrzése.

- A térségi tervek készítésénél az Országos Erdőállomány Adattár nyilvántartásának megfelelő erdőgazdálkodási térség kijelölése.

Monitorozási javaslatok

A környezeti hatásainak monitorozása érdekében indikátorok meghatározását javasoljuk. A javasolt indikátorok, mivel a módosításoknak közvetlen környezeti hatásai nem állapíthatók meg - a terv általános céljainak az elérését vizsgálják.

- Gazdasági területek környezeti hatásai

Monitorozás tárgya (1): levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO₂, CO, NO₂, O₃, por – mennyiségének vizsgálata a gazdasági területeken, a gazdasági, és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.

- Változások a hagyományos tájhasználatban

Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata

- Zajszennyezés által érintett emberek száma

Monitorozás tárgya: a zajszennyezés által érintett emberek számának megállapítása a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet figyelembe vételével

- Beültetési kötelezettségek, növénytelepítések megvalósulása

Monitorozás tárgya (1): a megvalósuló gazdasági fejlesztések és a telepített növényzet aránya
Monitorozás tárgya (2): a telepített növények között az őshonos, termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajok és az allergén, adventív fajok aránya.

- Aktivitás érték valós alakulása

Monitorozás tárgya: biológiai aktivitásérték számítás a beépített területen a kialakult állapot, egyéb területen az ingatlan-nyilvántartás szerinti (valós) művelési ágak figyelembe vételével.

Önkormányzati rendeleteket, helyi építési szabályzatot érintő javaslatok

A helyi zaj-és rezgésvédelmi szabályok megalkotásának lehetősége az önkormányzatok számára azokra a területekre vonatkozik, amelyeket magasabb szintű jogszabályok nem szabályoznak. Az önkormányzati rendeletekben a kötelező erejű jogszabályi rendelkezések megismétlése szükségtelen, amennyiben átemelésre kerül, pontos átemelése elengedhetetlen, így a további előírások egy része szükségtelen, már része nem is felel meg a magasabb szintű előírásoknak (pl. zajterhelési-zajkibocsátási határértékeket nem a telekhatáron kell betartani).

Megfontolandó, hogy a helyi esetleges fennálló konfliktusok kezelésére szükséges-e helyi zaj és rezgésvédelmi előírások rögzítése.

Valamint megfontolandó, mivel az ipari övezetek lakóövezet felőli részén védőövezetek nem kerültek korábbiakban kijelölésre, a konfliktushelyzetek megelőzésére a helyi építési szabályzatban előírásra kerülhetne, hogy a még nem beépített kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek, illetve gazdasági területek lakóövezet felőli részén, csak olyan kiszolgáló építmények, irodaépületek helyezhetőek el, melyek telepítése nem jár nagyobb zajteljesítményű zajforrás telepítéssel.

Az érintett területen csak olyan gazdasági tevékenység engedélyezhető, melynek üzemeltetése mellett a zajterhelési határértékek maradéktalan megtartása mellett nem jelent az érintett falusias lakóövezetben jelentősebb zajnövekményt, hogy a védendő környezetben negatív változást ne jelentsenek a betelepítések.

5. Összefoglalás

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 22/2005 (I.11) Korm. rendelet (továbbiakban Kr.). A Kr. (2) bek. a) pontja alapján a Kr. 1. számú mellékletén szereplő esetekben – nevesítve „a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv” készítése esetén a környezeti vizsgálat és értékelés elkészítése kötelező. A környezeti vizsgálat és értékelés feladata, hogy a településrendezési terv készítésének folyamatát, kimenetelét ellenőrizze, szükséges esetben megváltoztassa, és a jövőbeli környezeti problémák megelőzésének eszköze legyen.

Jelen felülvizsgálat a Képviselő-testület döntése szerinti településrendezési eszközök felülvizsgálata a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 36.§ szerinti teljes eljárásban történik, a kormányrendelet 9. mellékletében meghatározott államigazgatási szervek, az érintett területi, természetvédelmi igényeknek. A terv figyelembe vette az települési önkormányzatok és a partnerségi egyeztetés szabályainak megfelelő, ott szereplő partnerek véleményét kikérte.

A településrendezési tervek módosítása a hatályos települési tervekkel, programokkal összhangban van. A szabályozás nem ütközött magasabb szintű jogszabályba, a szabályozás figyelembe vette a településre vonatkozó felsőbb szintű szabályokat.

A településrendezési eszközök felülvizsgálatának fő célja a 2005-ben készült és azóta nagy számban módosított tervek összehangolása a hatályos, magasabbrendű tervekkel és tartalmukkal való megfeleltetés.

A gazdasági világválságot követően a gazdasági szereplők által, különböző fejlesztési elképzelések alapján az elmúlt években megszorodtak az igények a településrendezési eszközök módosításaira. Az igen nagyszámú módosítást követően szép lassan a településrendezési eszközök áttekinthetősége kezelhetetlenné vált, mivel fedvények nem lettek egybeszerkesztve. Fentiek alapján a terv már nem felelt meg sem a valós területhasználatoknak, sem a magasabb rendű jogszabályoknak.

Mindezek alapján az önkormányzat új településrendezési eszközök készíttetése mellett döntött. Az új terv által immár átlátható, közérthető, az építési hatósági munkát is megkönnyítő, magasabb rendű jogszabályoknak megfelelő, mind a környezetvédelmi, természeti, tájvédelmi, örökségvédelmi szempontokat figyelembe vevő, megfelelően alátámasztott szabályozás jön létre.

A településrendezési eszközök – elfogadását követően - internetes felületen térinformatikai formában elérhető lesznek az érintettek (lakosság) számára.

A településrendezési terv tartalmazza a területen folyó tevékenységeket és építési lehetőségeket befolyásoló védelmi övezeteket. A szabályozás megfelel a táj- és természetvédelmi igényeknek. A terv figyelembe vette az épített örökségre vonatkozó előírásokat, a tervhez külön települési örökségvédelmi hatástanulmány készült.

A település környezetvédelemmel kapcsolatos rendeleteit a településrendezési eszközök módosításának elfogadását követően javasolt vizsgálni.

A környezeti elemek kiértékelésénél a legfrissebb jogszabályi háttér, illetve egyéb környezetvédelmi tervek, és azok szempontjai, iránymutatásai is felhasználásra kerültek (pl. Vízyűjtő-gazdálkodási terv).

A terv módosítása eredményeképpen javasolt módosítások okozta környezeti hatások környezeti elemenkénti bontásban az alábbiakban összegezhetőek:

A levegőminőséget érintő változások semlegesek, hosszú távon az erdőterületek valós területhasználat szerinti minősítése akár javulást is eredményezhet.

A talajra és vizekre gyakorolt hatás semleges, az a megfelelő szabályozási előírások betartásával szintentartó.

A természeti- és zöldfelületi adottságok változása terén a tervmódosítás várhatóan javulást eredményez.

A települési zajkörnyezeti állapota nem változik jelentős mértékben.

A településhálózati és tájhasználati változással érintett területek településhálózati pozíciója összességében pozitívan változik, gazdasági értéke erősödni fog.

A javasolt változások alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható.

A terv megvalósulása esetében a környezetterhelő hatások a település terhelhetőségének határain belül maradnak.

Debrecen, 2020. december 03.

Czéh Róbert
ügyvezető